

VUOSIKERTOMUS 1996

LEMMINKÄINEN

SISÄLTÖ

Tietoja osakkeenomistajille	1
Lemminkäinen lyhyesti	2
Toimitusjohtajan katsaus	3
Emoyhtiön hallitus	4
Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.1996 - 31.12.1996	5
Taloudellista kehitystä kuvaavat ja osakekohtaiset tunnusluvut	9
Konsernin tuloslaskelma	11
Konsernin tase	12
Konsernin rahoituslaskelma	14
Emoyhtiön tuloslaskelma	15
Emoyhtiön tase	16
Emoyhtiön rahoituslaskelma	18
Laadintaperiaatteet	19
Tilinpäätöksen liitetiedot	20
Hallituksen ehdotus emoyhtiön voittovarojen käytöstä	29
Tilintarkastuskertomus	29
Toimialakatsaukset	30
Yhteystiedot	38

Viikin puukerrostaloalue Helsingissä.

YHTIÖKOKOUS

Lemminkäinen Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona, 9.4.1997 klo 15.00 Hotelli Palacessa, 10 krs, Eteläranta 10, Helsinki.

Kokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen 12 §:ssä mainitut asiat.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 27.3.1997 on merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Myös osakkeenomistajalla, jonka osakkeita ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään, on oikeus osallistua yhtiökokoukseen edellyttäen, että osakkeenomistaja oli rekisteröity yhtiön osakerekisteriin ennen 28.10.1994. Tässä tapauksessa osakkeenomistajan on esitettävä yhtiökokouksessa osakekirjansa tai muu selvitys siitä, että osakkeiden omistusoikeutta ei ole siirretty arvo-osuustilille.

Osakkeenomistajien, jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoitettava siitä viimeistään perjantaina, 4.4.1997 klo 16.00 mennessä. Ilmoittautumiset ottaa vastaan Maritta Laitinen, puh. (09)1599 303. Ilmoittautumisen voi lähettää myös postitse osoitteella Lemminkäinen Oy, Maritta Laitinen, PL 23, 00241 Helsinki tai telefaxilla, (09)1599 510. Postitse tai telefaxilla ilmoittautuessa ilmoittautumisen on oltava perillä ennen ilmoittautumisaajan päättymistä. Valtakirja, jonka nojalla asiamies edustaa osakkeenomistajaa, pyydetään toimittamaan yhtiölle ilmoittautumisaajan loppuun mennessä.

Tilinpäätösasiakirjojen jäljennökset ovat nähtävissä yhtiön pääkonttorissa Esterinportti 2, 00240 Helsinki. Jäljennökset tilinpäätösasiakirjoista lähetetään pyynnöstä osakkeenomistajille.

EHDOTUS VOITTOVAROJEN KÄYTTÖSTÄ

Lemminkäinen Oy:n hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiö jakaisi tilikaudelta 1996 osinkoa 24.300.000 mk eli 1,50 mk osaketta kohti.

Osinko maksetaan osakkaalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 14.4.1997 merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön omistajaluetteloon. Osingon maksupäivä on 17.4.1997.

TALOUDELLISET KATSAUKSET

Lemminkäinen Oy julkaisee vuonna 1997 tilinpäätöstiedotteen ja vuosikertomuksen lisäksi osavuosikatsauksen kuudelta kuukaudelta 29.8.1997.

Vuosikertomus ja osavuosikatsaus ilmestyvät suomeksi ja englanniksi. Yhtiön omistajaluetteloon merkityt osakkaat saavat taloudelliset katsaukset postitse. Tilaukset yhtiön tiedotuksesta, puhelin (09) 159 9522.

LEMMINKÄINEN OY HALLITUS

LEMMINKÄINEN LYHYESTI

Lemminkäinen-konserni toimii kaikilla rakentamisen osa-alueilla: maa- ja vesirakentamisessa, talonrakentamisessa ja rakennusmateriaaliteollisuudessa.

TOIMIALAT

PÄÄLLYSTYS- JA KIVIAINESRYHMÄ

Päällystys- ja kiviainesryhmässä valmistetaan asfaltti- ja kevytpäällysteitä, urakoidaan stabilointeja, vedeneristyksiä ja ajoratamerkintöjä, jyrsitään päällysteitä sekä harjoitetaan louhinta- ja murskausurakointia.

RAKENNUSMATERIAALIRYHMÄ

Rakennusmateriaaliryhmässä harjoitetaan rakennustuotteiden valmistusta ja maahan- tuontia sekä niihin liittyvää urakointia. Keskeisimmät tuoteryhmät ovat bitumiset kate- aineet sekä betoni- ja luonnonkivituotteet.

RAKENNUS OY LEMMINKÄINEN

Rakennus Oy Lemminkäinen on kotimaas- sa pääosin teollisuus- ja kalliorakentaja. Viennissä projektit vaihtelevat toimisto- ja teollisuustiloista korjausrakentamiseen sekä erikoisosaamista vaativiin kallio-, urheilu- ja vesihuoltohankkeisiin.

Toimintaa on tällä hetkellä kotimaan lisäksi kymmenessä maassa ja vienti oli yli 60 % yhtiön laskutuksesta.

OY ALFRED A. PALMBERG AB

Palmberg-konsernin emoyhtiö Oy Alfred A. Palmberg Ab toimii pääkaupunkiseudul- la ja Lounais-Suomessa. Palmberg-konser- niin kuuluu lisäksi kymmenen tytäryhtiötä, jotka harjoittavat talonrakennustoimintaa alueellisesti omalla nimellään.

Konsernin liiketoiminta-alue on talon- rakentaminen käsittäen uudisrakennus- ja peruskorjauskohteiden kilpailu-urakoinnin sekä vapaarahoitteisten asuntojen ja liike- sekä teollisuusrakennusten perusta- jaurakoinnin.

LEMMINKÄINEN - KONSERNI

LEMMINKÄINEN OY	RAKENNUS OY LEMMINKÄINEN	OY ALFRED A. PALMBERG AB
PÄÄLLYSTYS- JA KIVIAINESRYHMÄ	Insinöörirakentaminen	Pääkaupunkiseutu
Päällystystoiminta	Projektivienti	Lounais-Suomi
Kiviainestoiminta	Lähialueet	Teollisuuden Rakennus- palvelu Oy
Tielinja Oy	Projektinjohto	Palmberg-Urakoitsijat Oy
Keskuslaboratorio		Rakennusliike S. Horttanainen Oy
RAKENNUSMATERIAALIRYHMÄ		Oka Oy
Katteet ja eristysurakointi		Rakennustoimisto Palmberg Oy
Betoni- ja luonnonkivituotteet		Rakennus-Otava Oy
Omni-Sica Oy		Oy Konte Ab
		Byggnads Ab Forsström Rakennus Oy
		Palmberg-Rakennus Oy
		Savocon Oy

TILIKAUSI 1996

KOTIMAAN RAKENTAMISEN KYSYNTÄ KÄÄNTYI V. 1996 JÄLKIPUOLISKOLLA NOUSUUN.

LEMMINKÄISEN LIIKEVAIHTO KASVOI 7 % JA OLI 2.898 MMK.

TULOS ENNEN VEROJA PARANI JA OLI 74 MMK.

VIENNIN OSUUS LIIKEVAIHDOSTA LISÄÄNTYI NELJÄNNEKSEEN. VIENNIN LIIKEVAIHDON KASVU PAINOTTUI ITÄMEREN ALUEELLE.

YHTIÖN HALLITUS ESITTÄÄ OSINKOA JAETTAVAKSI TILIKAUDELTA 1996 1,50 MK OSAKETTA KOHTI.

KONSERNIN LIIKEVAIHDON KASVULLE JA TULOKSEN PARANEMISELLE KATSOTAAN OLEVAN EDELLYTYKSIÄ JATKOSSAKIN.

Suomen rakennusmarkkinoiden nykytilaan liittyy kaksi selkeästi tunnistettavaa ja keskeistä kehityspiirrettä; toinen kysyntään ja toinen tarjontaan.

Kysynnän osalta on nähtävissä, että rakentamisen toipuminen lamasta, tyypillisen suhdannekäyttäytymisensä mukaisesti teollisuudenaloista viimeisenä, olisi vihdoin käynnistymässä. Päätymässä oleva noin kymmenen vuoden sykli oli poikkeuksellisen pitkä ja vaihteluväliltään suuri. Uuteen suhdannekiertoon ollaan lähdössä tilanteesta, jossa rakennusteollisuuden ja rakennustuoteteollisuuden perusrakenteet ovat oleellisilta osiltaan aikaisempaa terveempiä. Rakennusalan edellytykset hoitaa hallitusti näköpiirissä oleva kysynnän kasvu ovat vastaavasti aikaisempaa paremmat.

Keskeinen tarjontaan liittyvä kehityspiirre on alan teollisuuden omistuksen pohjoismainen keskittyminen. Tämä prosessi on viime vuosina edennyt lähinnä ruotsalaisten yhtiöiden suorittamien yritysostojen kautta ja perustuu samoihin lähtökohtiin kuin monen muun suljetun sektorin alan integraatio.

Suomen rakennusmarkkinoilla tämän kehityksen vaikutus on käytännössä ollut pikemminkin kilpailutilannetta tervehdyttävä kuin sitä vääristävä. Pohjoismaiden markkinoiden avautuminen synnyttää lisäksi uusia mahdollisuuksia myös suomalaiselle rakennusteollisuudelle. Lemminkäisenkin liikevaihto muissa Pohjoismaissa miltei kaksinkertaistui päättyneellä tilikaudella ja oli n. 163 Mmk. Laajemmalti Itämeren alueelta kotimaa poislukien liikevaihtoa kertyi jo n. 366 Mmk. Lemminkäisen laajentuminen ns. lähialueilleen on tähän mennessä tapahtunut orgaanisesti projektivientinä, itse etabloitumalla ja omaan ydinosaamiseen perustuen.

Vuosi 1996 oli Lemminkäiselle vakaan ja kohtalaisen yllätyksettömän kehityksen vuosi. Konsernin kausiluonteisten toimintojen käynnistyminen tosin viivästyti myöhäisestä keväästä johtuen, mutta tämän korvasi loppukaudella vilkastunut kysyntä. Konsernin talous parani miltei kaikilla tunnusluvuilla mitattuna. Liikevaihdon kasvu 2.898 Mmk:aan tuli viennistä. Tuloksen parane- mista 74 Mmk:aan voitaneen pitää olosuh- teisiin nähden tyydyttävänä, ilman että tämä

taso vielä riittäisi täyttämään terveelle liike- toiminnalle asetettavia vaatimuksia.

Päällystys- ja kiviainesryhmä joutui jat- kamaan sopeutumistaan kotimaan pienene- viin päällystemääriin. Kun Tielaitos on val- mistautunut liikelaitostamiseensa ja määrä- rahoja on muutenkin suunnattu entistä enemmän muuhun kuin päällysteiden kun- nossapitoon, on valtion urakoitavien pääl- lysteiden määrä pienentynyt peräti 70 % viidessä vuodessa. Tämä kehitys johtaa vääjäämättä tiestön kunnon rappeutumi- seen, jolloin määrärahoja on tulevaisuudes- sa taas pakon edessä lisättävä. Vaikka Lem- minkäisen päällystys- ja kiviainestoimialan liikevaihto ulkomailla kasvoi viime vuonna 40 %, jäi ryhmän kokonaisliikevaihto kui- tenkin edellisvuotta alhaisemmaksi. Ryh- män tulos heikkeni, mutta oli edelleen var- sin hyvä.

Rakennusmateriaaliryhmässä aloitettiin valmistautuminen kysynnän elpymisen va- ralta. Kateaineteollisuudessa investoitiin tuotannon automaatioasteen kohottami- seen. Tämän ja muiden kehittämistoimen- piteiden ansiosta kateaineiden valmistuksen tuottavuus parani selvästi. Kun samankal- tainen myönteinen kehitys jatkui myös kat- tourakoinnin työmailla, parani koko toimi- alan kannattavuus ilahduttavasti. Vuoden vaihteessa toteutettu porrasedenttiliike- toiminnan osto Partek Betonila Oy Ab:lta oli omalta - vaikkakin suhteellisen pieneltä - osaltaan askel kohti terveempiä toimialara- kenteita rakennustuoteteollisuudessa. Koko Rakennusmateriaaliryhmän tulos jäi vielä lievästi tappiolliseksi, mutta sen näkymät ovat selvästi aikaisempaa paremmat.

Rakennus Oy Lemminkäinen kärsi hei- kentyneestä kysynnästä sekä Venäjällä että kotimaan insinöörirakentamisessa. Vaikka tilanne näiltä osin on sittemmin parantunutkin ehti se aiheuttaa selvän pienennyksen yhtiön toiminnan volyyymiin ja tulokseen. Myönteisenä kehityspiirteenä taas voidaan pitää Rakennus Oy Lemminkäisen onnistu- nutta etabloitumista Ruotsin tunnelilouhin- tamarkkinoille, joilla toimimalla pyritään jatkossakin tasaamaan kotimaan kysynnästä aiheutuvia vaihteluita kapasiteetin käytössä.

Oy Alfred A. Palmberg Ab:n liikevaihd- on kasvu noudatti kotimaan talonrakenta- misen kysynnän kasvua ja jäi vähäiseksi.

Asuntotuotannon kilpailu-urakoinnin osuus yhtiön tuotannosta nousi 27 %:iin, ja oman asuntotuotannon osuus jäi niinkin alhaiseksi kuin 8 %. Yhtiön kannattavuuden parane- minen jatkui rakennusmarkkinoiden hitaasti tervehtyessä siten, että tulos ennen veroja nousi voitolliseksi. Talonrakentamisen ky- synnän elpyminen ja edellytysten syntymi- nen vapaarahoitteisen asuntotuotannon kas- vattamiselle antavat aiheen odottaa Palm- bergin myönteisen tuloskehityksen jatku- mista.

Rakennusalan näkymät ovat toiveita he- rittäviä. Kysynnän vilkastuminen tulee vai- kuttamaan myönteisesti erityisesti niihin osiin Lemminkäinen-konsernin toiminnasta, joiden kannattavuus on vielä epätydyttävä.

Haluan kiittää yhtiön henkilöstöä teh- dystä työstä ja muita sidosryhmiä hyvästä yhteistyöstä.

Juhani Sormaala

Heikki Pentti

Paul Blomqvist

Arvo Kaksonen

Erkki J. Pentti

Juhani Sormaala

Katri Pentti

HALLITUS

Heikki Pentti (50)
diplomiekonomi
hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1994
hallituksen jäsen vuodesta 1969
yhtiön palveluksessa vuodesta 1973

Paul Blomqvist (65)
ekonomi
hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 1991
hallituksen jäsen vuodesta 1968
yhtiön palveluksessa vuosina 1960-1990

Arvo Kaksonen (61)
diplomi-insinööri, rakennusneuvos
hallituksen jäsen vuodesta 1989
yhtiön palveluksessa vuosina 1961-1995

Erkki J. Pentti (48)
merkonomi
hallituksen jäsen vuodesta 1975
yhtiön palveluksessa vuodesta 1973

Juhani Sormaala (47)
diplomi-insinööri, diplomiekonomi
toimitusjohtaja vuodesta 1994
hallituksen jäsen vuodesta 1989
yhtiön palveluksessa vuodesta 1981

Katri Pentti (36)
varatuomari
hallituksen sihteeri vuodesta 1994
yhtiön palveluksessa vuodesta 1987

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1.1996 - 31.12.1996

RAKENNUSMARKKINAT

Kotimaan rakentamisen kysyntä kääntyi v. 1996 jälkipuolella nousuun siten, että koko vuoden kasvuksi on arvioitu n. 10 %.

Asuntojen aloituksia arvioidaan olleen n. 24.000, kun vastaava luku v. 1995 oli ai-noastaan 18.300. Toimisto- ja liikerakenta-misen määrä jäi edellisten vuosien poikkeuk-sellisen alhaiselle tasolle, ja teollisuusraken-tamisen aloitukset säilyivät n. 6 milj. m³:n suu-ruisina. Peruskorjaustöiden volyyymi jatko-i vakaata n. 5-10 % kasvuaan.

Maa- ja vesirakentamisinvestointien ky-synnässä ei tapahtunut oleellista muutosta.

Myönnettyjen rakennuslupien määrä kääntyi loppuvuodesta selvään nousuun.

LIIKEVAIHTO JA TULOS

Rakennushankkeet on tilinpäätöksessä tu-loutettu aikaisemman käytännön mukaisesti niiden valmistuttua.

Konsernin liikevaihto oli 2.898,0 Mmk (2.718,7) ja laskutus 2.809,2 Mmk (2.914,7). Ulkomaantoiminnan liikevaihto oli 711,8 Mmk (475,3) eli 24,6 % (17,5) liikevaihdosta. Käyttökate oli 179,9 Mmk (174,2), tulos ennen satunnaiseriä ja veroja 73,9 Mmk (57,7), tulos ennen veroja sa-moin 73,9 Mmk (57,7 Mmk) ja tilikauden voitto 52,7 Mmk (26,6), joka on 1,8 % (1,0) liikevaihdosta. Sijoitetun pääoman tuotto oli 9,8 % (9,9). Oman pääoman tuot-to oli 8,0 % (6,6) ja tulos per osake 2,70 mk (2,19). Viimeksi mainitut tunnusluvut on laskettu oikaistuina jättämällä huomiotta v. 1995 maksuunpantu ja v. 1996 palautet-tu 8,9 Mmk:n veroerä aikaisemmilta vuosil-ta.

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit tilikaudella olivat 82,8 Mmk (89,0). Nettoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat 74,1 Mmk (74,1).

Kone- ja kalustoinvestoinnit olivat kor-vausinvestointeja asfaltin valmistus-, levi-tys- ja kuljetuskalustoon kotimaassa ja ulko-mailla, kiviainestoinnin louhinta-, murs-kaus- ja siirtokalustoon sekä rakennusmate-riaalituotannon koneisiin. Niihin sisältyy Hämeen Kuljetus Oy:ltä ostettu murskaus-

ja kuljetuskalusto sekä Partek Betonila Oy Ab:lta ostettu betoniportaiden valmistuska-lusto. Kalliorakentamisen tarpeisiin hankit-tiin maanalaisen louhinnan ja louhinnan lu-jituksen kalustoa.

Muut investoinnit olivat vuokrattuina olevien kiinteistöjen peruskorjausinvestoin-teja.

TILAUSKANTA

Konsernin laskuttamaton tilauskanta oli tili-kauden lopussa 1.370,8 Mmk (1.160,6), jo-hon sisältyy ulkomaantoiminnan tilauskan-taa 455,9 Mmk (371,8).

RAHOITUS

Nettorahoituskulut olivat 20,7 Mmk (30,3), mikä on 0,7 % (1,1) liikevaihdosta.

Rahoituslaskelman mukainen liiketoi-minnan kassavirta oli 87,9 Mmk (117,4). Lainojen nettomääräiset lyhennykset olivat 62,8 Mmk (24,8).

Omavaraisuusaste oli 39,5 % (35,8). Varaukset on konsernitaseessa jaettu vapaa-seen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Laskennallisen verovelan määrä oli 122,2 Mmk (131,3).

Korollisen vieraan pääoman määrä oli 469,7 Mmk (534,2), josta valuuttamääräisiä lainoja oli 6,2 Mmk (12,5). Korollinen net-tovelka oli 276,9 Mmk (273,9).

HENKILÖSTÖ

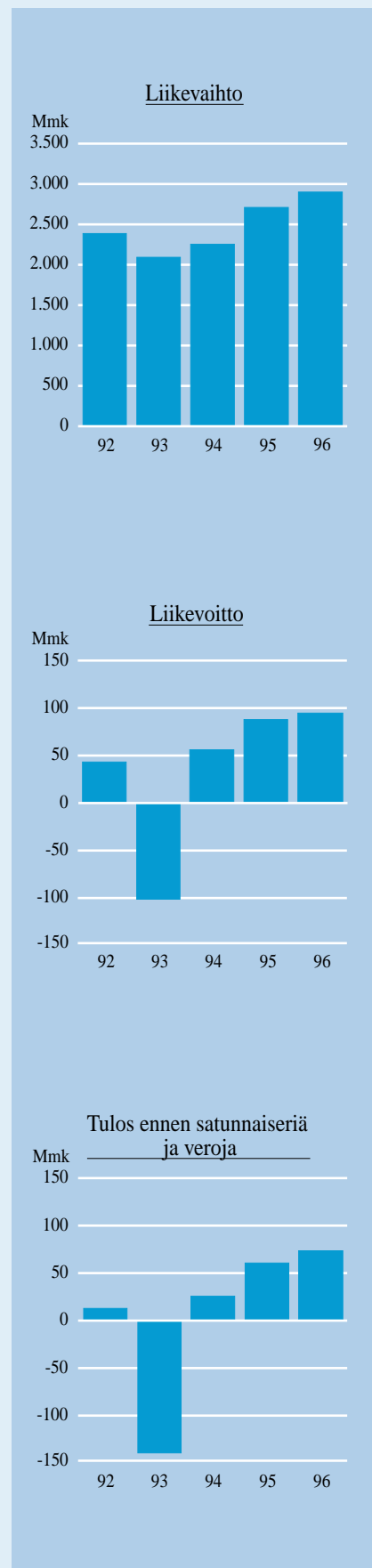
Konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden aikana keskimäärin 2.637 (2.662). Toimi-henkilöitä oli 974 (972) ja työntekijöitä 1.663 (1.690).

Konsernin palveluksessa oli enimmäl-lään 3.109 henkilöä (3.263) ja vuoden lo-pussa 2.192 henkilöä (2.053).

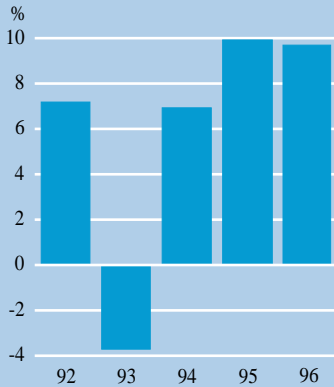
Konsernin maksetut palkat olivat 426,5 Mmk (426,4), josta hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajien osuus oli 7,6 Mmk (8,4).

Emoyhtiön henkilöstömäärä oli tilikau-den aikana keskimäärin 1.316 (1.394). Toi-mihenkilöitä oli 422 (444) ja työntekijöitä 894 (950).

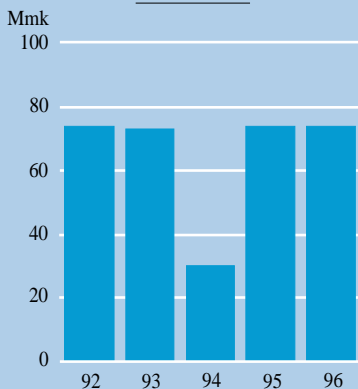
Emoyhtiön maksetut palkat olivat 218,9 Mmk (232,1), josta hallituksen ja toi-

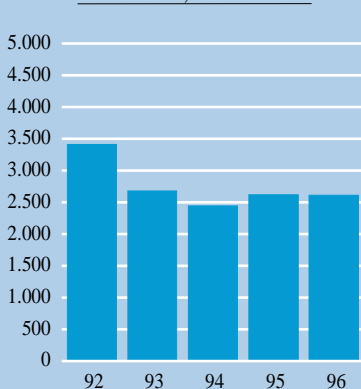
Sijoitetun pääoman tuotto

Investoinnit

Henkilöstö, keskimäärin

mitusjohtajan osuus oli 1,6 Mmk (1,9).

Henkilöstön koulutusta harjoitettiin pääosin sisäisenä koulutuksena. Se painotui määrällisesti työnjohtoon ja työntekijöihin. Koulutuksen eräänä keskeisenä tavoitteena pidettiin organisaatioiden hierarkisuuden vähentämistä luomalla edellytyksiä vastuun ja toimivallan siirtoon aikaisempaa alemmaksi.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Tutkimus- ja kehitystoimintaa harjoitettiin kaikissa tulosyksiköissä osana operatiivista toimintaa.

Lemminkäisen Keskuslaboratorio palveli yhtiötä ja yksiköitä kehitystyössä, laadunvalvonnassa ja mittausehtävissä. Laboratorion palveluksessa oli 12 henkilöä. Päälystys- ja kiviainesryhmän kehityshankkeista moni kohdistui kansainvälistymiseen. Päälystysyksikkö käynnisti kaksi ympäristögeotekniikkaan liittyvää projektia, joihin saatiin tuotekehitysavustusta TEKESiltä. Näissä projekteissa kehitetään tiiviitä, ympäristöä suojaavia asfalttirakenteita mm. kaatopaikkoja, varastokenttiä ja suoja-alaita varten sekä asfalttitekniikkasovellutuksia saastuneen maan sitomiseksi.

Päälystysyksikkö kehitti uusia ohutpäälystymenetelmiä ja ryhtyi valmistamaan niihin tarvittavaa kumibitumiemulsiota. Tielinja Oy:n kehitystoiminnan tuloksena tuotettiin uusia massatyyppisiä ajoratamerkin-töihin.

Rakennusmateriaaliryhmän Kattoyksikkö kehitti mm. uusia siltakermejä sekä uusia kattolaattatyyppisiä. Lohjan tehtaalla tehdyt investoinnit paransivat tuotannon tehokkuutta ja tuotteiden laatua. Betonituoteyksikön kehitystyössä keskityttiin uusiin ympäristötuotteisiin.

Rakennus Oy Lemminkäisessä kehitettiin edelleen ympäristörakentamiseen liittyviä palveluja. Useat näistä hankkeista liittyivät ulkomaantoimintaan.

Palmberg-konsernissa jatkettiin puukerrostalotuotannon kehittämistä. Ensimmäiset koerakennuskohteet nousivat harjakorkeuteen.

Olemassa olevien laatujärjestelmien käyttöä tehostettiin ja uusien laadintaa jatkettiin konsernin eri osissa.

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Lemminkäisen päämääränä on tarjota asiakkaan ja yhteiskunnan vaatimukset täyttäviä ympäristöystävällisiä, turvallisia sekä kokonaistaloudellisia palveluja ja tuotteita. Yhtiön tavoitteena on edistää ympäristönsuojelua, turvallisuutta ja henkilöstön terveyttä.

Lemminkäinen arvioi toimintansa riskejä ja pyrki ehkäisemään ennalta niiden syntymisen. Ympäristöasiat ovat osa Lemminkäisen jokaisen yksikön ja tytäryhtiön liiketoimintaa. Yhtiön henkilökuntaa ohjataan vastuullisuuteen ympäristöasioissa. Yhtiö käyttää raaka-aineita, rakennusmateriaaleja ja energiaa siten, että jätteiden ja päästöjen määrä jää mahdollisimman vähäiseksi. Tuotannossa suositaan kierrätettäviä materiaaleja. Yhtiön tutkimus- ja kehitystoiminta tukee ympäristöystävällisten prosessien ja menetelmien kehittämistä.

Lemminkäinen noudattaa kaikilta osin kansallisia ja kansainvälisiä ympäristösääntöjä ja -sopimuksia.

KONSERNIRAKENNE

Tilikauden aikana Maalausliike Sipiläinen Oy fuusioitiin Lemminkäinen Oy:öön ja Rakennusliike Kasura Oy Oka Oy:öön.

WPL-System Oy:n kotimaan liiketoiminta siirrettiin Oy Alfred A. Palmberg Ab:iin ja ulkomaan liiketoiminta Rakennus Oy Lemminkäiseen.

Omni-Sica Oy:n nimi muutettiin Sica Oy:ksi ja yhtiön urheilurakentamiseen liittyvä liiketoiminta siirrettiin uuteen Omni-Sica Oy:öön.

Rakennus Oy Lemminkäinen perusti Puolaan Lemcon Polska Sp.z o.o.-nimisen yhtiön, jonka päätoimialoina ovat teollisuusrakentaminen ja vesihuoltoprojektit.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Lemminkäinen Oy:n osakepääoma on 162.000.000 mk. Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakepääoma on 54.000.000 mk ja enimmäisosakepääoma 216.000.000 mk.

Osakkeen nimellisarvo on 10 mk ja osakkeiden lukumäärä 16.200.000 kpl. Yhtiöllä on yksi osakesarja.

Johdon osakkeenomistus ja optiolaina

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.1996 Lemminkäinen Oy:n osakkeita yhteensä 7.356.912 kpl, mikä on 45,4 % yhtiön osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä.

Lemminkäinen-konsernin konsernijohtolle v. 1994 suunnatusta optiolainasta on merkittynä 1.875.000 mk. Laina eräänntyy 23.5.1998. Lainan kuhunkin tuhannen markan määräiseen velkakirjaan liittyy optio, joka oikeuttaa 450 Lemminkäinen Oy:n osakkeen merkintään. Lainan nojalla yhtiön osakepääomaa voidaan korottaa enintään 8.437.500 mk:lla, joka vastaa 5,0 %:n osuutta osakkeista ja ääniosuudesta.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistusosuus per 31.12.1996 yhtiön liikkeeseen laskemista optiotodistuksista on 16 %. Optiotodistusten nojalla he voivat merkitä 135.000 osaketta, joka on 0,8 % yhtiön ääniosuudesta ja osakkeiden omistusosuudesta.

Osakeantivaltuutus

Yhtiön hallituksella ei ole voimassa olevaa osakeantivaltuutusta eikä valtuutusta päättää vaihtovelkakirja- tai optiolainasta.

Markkinapaikka

Yhtiön osake noteerataan Helsingin Arvopaperipörssissä. Yhtiöllä on markkinatakaajasopimus Merita Pankkiiriliike Oy:n kanssa.

Osakkeiden kurssi ja vaihto

Lemminkäinen Oy:n osakkeen keskipurssi oli tilikauden aikana 38,29 mk (33,76) ja osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa 641,5 Mmk (437,4), jolloin kurssi oli 39,60 mk (27,00).

Osakkeita vaihdettiin 2.711.714 kpl.

Yhtiön osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä.

Yhtiölle ei ole tehty tilikauden kuluessa arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n mukaisia ilmoituksia.

Osakassopimus

Yhtiön tiedossa ei ole sellaisia osakkaiden välisiä sopimuksia, joilla olisi merkitystä äänivallan käyttämiselle yhtiökokouksissa.

HALLINTO

Lemminkäinen Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 10.4.1996.

Yhtiön hallitukseen kuuluivat herrat Heikki Pentti (puheenjohtaja), Paul Blomqvist (varapuheenjohtaja), Arvo Kaksonen, Erkki J. Pentti ja Juhani Sormaala. Hallituksen sihteerinä toimi varatuomari Katri Pentti.

Lemminkäinen Oy:n toimitusjohtaja on Juhani Sormaala.

Tilintarkastajina toimivat kauppatieteiden maisteri Joe Sundholm, KHT ja diplomaatikonomi Jan Holmberg, KHT sekä varatilintarkastajina KHT-yhteisö Oy Joe Sundholm & Co Ab ja kauppatieteiden maisteri Kim Karhu, KHT.

NÄKYMÄT TILIKAUDELLE 1997

Monet merkit viittaavat siihen, että kotimaan rakennusmarkkinoiden pitkään odotettu elpyminen olisi alkamassa. Asuntoluottojen ja asuntojen kysyntä, alhainen ja vakaa korkotaso, rautakaupan myynti, rakennuslupien ja urakkakyselyjen määrä, tyhjen toimitilojen määrän pieneneminen ja kiinteistövuokrien nousu ovat kaikki myönteisiä indikaattoreita. Vaikka suhdannekuva onkin vielä alueellisesti varsin epäyhtenäinen, voidaan edellä mainittujen tekijöiden perusteella odottaa rakentamisen volyymin olevan palaamassa sille tasolle, jolla sen terveessä kansantaloudessa tulisikin olla.

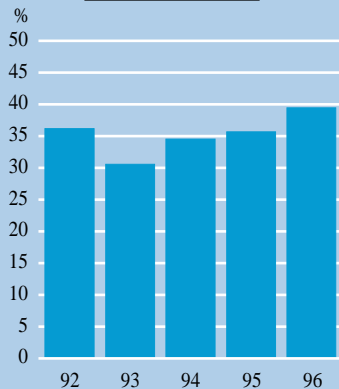
Lemminkäisen toimialoista rakentamisen elpymisestä hyötyisivät eniten kotimaan talonrakentamisesta riippuvaiset Rakennusmateriaaliryhmä ja Palmberg. Kun lisäksi maa- ja vesirakennusinvestointien odotetaan säilyttävän vähintäänkin viimevuotisen tasonsa ja vientitoiminnan näkymät eivät ole ainakaan heikentyneet, voidaan Lemminkäinen-konsernin ulkoisia lähtökohtia kuluvalle vuodelle pitää aikaisempaa myönteisempinä.

Rakennusmarkkinoiden näkymät ovat parantuneet ja Lemminkäisen tilauskanta on vuodentakaisista korkeampi. Sekä konsernin liikevaihdon kasvuille että tuloksen paranemiselle katsotaan näin ollen olevan edellytyksiä.

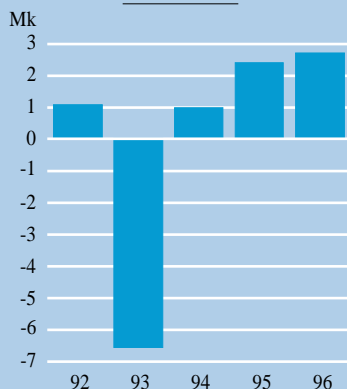
AVAINLUVUT TOIMIALOITTAIN

Mmk	Liikevaihto		Liikevoitto/-tappio		Nettoinvestoinnit		Tilaukanta	
	1996	1995	1996	1995	1996	1995	1996	1995
Lemminkäinen Oy								
Päällystys- ja kiviainesryhmä	888,3	973,5	73,4	92,0	37,4	50,2	225,2	129,6
Rakennusmateriaaliryhmä	308,4	262,1	- 2,3	- 8,1	8,6	-0,8	45,1	28,2
Rakennus Oy								
Lemminkäinen Oy Alfred A.	807,5	593,6	10,4	20,0	2,8	3,5	541,2	413,8
Palmberg Ab	947,0	917,6	20,5	7,0	22,8	12,6	559,3	589,0

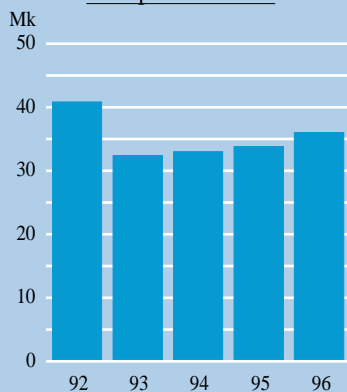
Omavaraisuusaste

Tulos/osake

Oma pääoma/osake

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.1996

Osakkaan nimi	Osakemäärä kpl	% osake- kannasta
Erkki J. Pentti	3.673.956	22,68
Heikki Pentti	3.673.956	22,68
Olavi Pentti	3.673.953	22,68
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	1.505.400	9,29
Merita Pankki Oy	419.500	2,59
Kuntien Eläkevakuutus	201.800	1,24
Evli-Select Sijoitusrahasto	153.200	0,95
Palkkiyhtymä Oy	137.100	0,85
Sijoitusrahasto Presta	134.100	0,83
Henkivakuutusosakeyhtiö Salama	125.000	0,77
Yhteensä, 10 suurinta	13.697.965	84,56

OMISTAJARYHMÄT 31.12.1996

	Osaksmäärä kpl	% osakas- määrästä	Osakemäärä kpl	% osake- kannasta
Kotitaloudet	1.477	84,07	11.892.659	73,41
Yritykset	214	12,18	692.000	4,27
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	30	1,71	2.860.456	17,65
Julkisyhteisöt	12	0,68	402.900	2,49
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	22	1,25	88.750	0,55
Ulkomaat ja hallintarekisteröidyt	2	0,11	234.850	1,45
Vaihtamatta arvo-osuuksiksi			28.385	0,18
Yhteensä	1.757	100,00	16.200.000	100,00

OSAKEMÄÄRIEN JAKAUMA 31.12.1996

Osakemäärä kpl/osakas	Osaksmäärä kpl	% osakas- määrästä	Osakemäärä kpl	% osake- kannasta
1-	100	427	23.083	0,14
101-	1.000	1.021	356.560	2,20
1.001-	10.000	259	797.427	4,92
10.001-	100.000	40	1.062.480	6,55
100.001-	1.000.000	6	1.170.700	7,23
1.000.001-		4	12.527.265	77,33
Hallintarekisteröidyt osakkeet			234.100	1,45
Vaihtamatta arvo-osuuksiksi			28.385	0,18
Yhteensä	1.757	100,00	16.200.000	100,00

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	1996	1995	1994 ¹⁾	1993	1992
Liikevaihto, Mmk	2.898,0	2.718,7	2.267,9	2.097,1	2.392,6
Vienti ja ulkomaantoiminta, Mmk	711,8	475,3	258,0	239,7	118,4
% liikevaihdosta	24,6	17,5	11,4	11,4	4,9
Liikevoitto, Mmk	94,7	88,0	55,2	-102,1	44,3
% liikevaihdosta	3,3	3,2	2,4	-4,9	1,9
Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja, Mmk	73,9	57,7	23,5	-144,7	11,5
% liikevaihdosta	2,6	2,1	1,0	-6,9	0,5
Tulos ennen veroja, Mmk	73,9	57,7	21,2	-156,7	20,1
% liikevaihdosta	2,6	2,1	0,9	-7,5	0,8
Käyttöomaisuus, Mmk	682,9	694,2	700,6	790,3	799,0
Vaihto-omaisuus, Mmk	1.132,7	1.257,0	1.036,3	1.095,7	1.345,0
Rahoitusomaisuus, Mmk	493,4	493,2	539,3	619,4	641,8
Oma pääoma, Mmk	581,6	545,0	534,6	528,1	661,4
Korollinen vieras pääoma, Mmk	469,7	534,2	565,3	703,1	681,3
Koroton vieras pääoma, Mmk	1.252,6	1.361,8	1.175,9	1.273,8	1.446,0
Taseen loppusumma	2.309,0	2.444,4	2.276,2	2.505,4	2.785,8
Oman pääoman tuotto, %	8,0³⁾	6,6 ³⁾	2,2	-17,5	2,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,8	9,9	6,9	-3,8	7,2
Omavaraisuusaste, %	39,5	35,8	34,3	30,7	36,0
Korollinen nettovelka, Mmk	276,9	273,9	297,0	502,3	448,0
Bruttoinvestoinnit, Mmk	82,8	89,0	49,7	89,3	73,6
% liikevaihdosta	2,9	3,3	2,2	4,3	3,1
Tilaukanta 31.12., Mmk	1.370,8	1.160,6	978,4	770,0	763,9
Henkilöstön määrä	2637	2662	2484	2701	3404

OSAKEANTIOIKAISTUT OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	1996	1995	1994	1993	1992
Tulos/osake (EPS), mk	2,70³⁾	2,19 ³⁾	0,96	- 6,63	1,06
Oma pääoma/osake, mk	35,90	33,64	33,00	32,60	40,83
Osinko/osake, mk	1,50²⁾	1,00	1,00	0,33	0,33
Osinko/tulos, %	55,5³⁾	45,6 ³⁾	104,5	neg.	31,5
Efektiiivinen osinkotuotto, %	3,8	3,7	2,6	2,0	4,0
Hinta/voitto-suhde (P/E)	14,6³⁾	12,3 ³⁾	39,6	neg.	7,9
Osakkeen kurssikehitys					
keskikurssi, mk	38,29	33,76	35,93	13,97	16,96
alin kurssi, mk	27,00	22,00	14,53	7,50	8,33
ylin kurssi, mk	43,00	36,00	48,33	19,33	23,33
kurssi tilikauden lopussa, mk	39,60	27,00	37,90	16,33	8,37
Osakekannan markkina-arvo, Mmk	641,5	437,4	614,0	264,6	135,5
Osakkeiden vaihdon kehitys					
1000 kpl	2.712	749	2.435	676	318
% kokonaismäärästä	16,7	4,6	15,0	4,2	2,0
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä					
tilikaudella keskimäärin, 1000 kpl	16.200	16.200	16.200	16.200	16.200
tilikauden lopussa, 1000 kpl	16.200	16.200	16.200	16.200	16.200

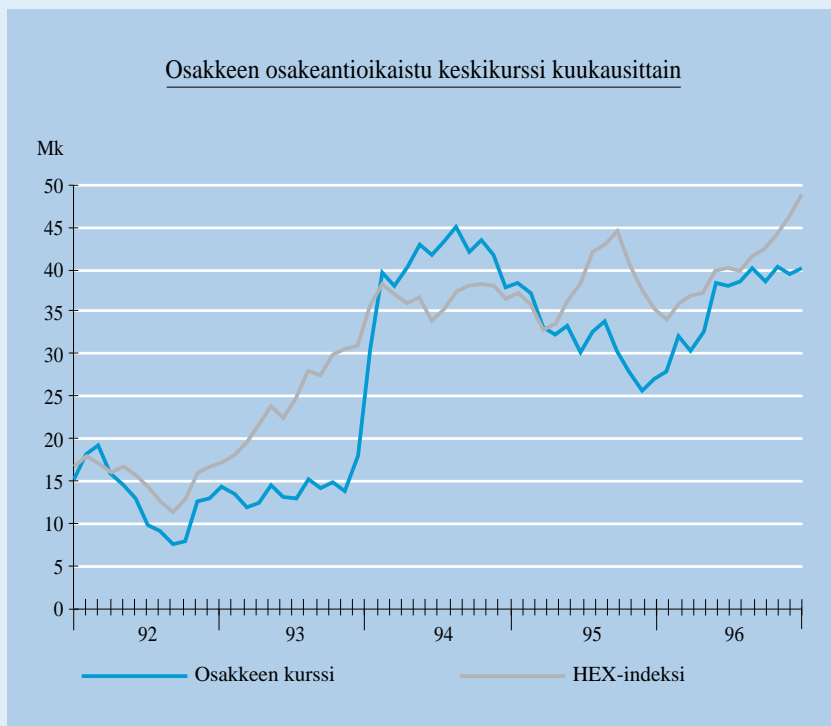
Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivulla 10.

1) 16 kk:n mittaisen tilikauden luvut on muunnettu vastaamaan 12 kk:n ajanjaksoa.

2) Hallituksen ehdotus.

3) Vuonna 1995 maksettua ja vuonna 1996 palautettua veroa (8,9 Mmk) ei ole otettu huomioon tunnuslukua laskettaessa.

TUNNUSLUKUIJEN
LASKENTAKAAVAT

SUJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO-%

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat}}$
(keskimäärin tilikauden aikana)

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO-%

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{verot} \times 100}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$
(keskimäärin tilikauden aikana)

OMAVARAISUUSASTE, %

$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$

KOROLLINEN NETTOVELKA

Korolliset velat - korolliset talletukset ja saamiset

HENKILÖSTÖNMÄÄRÄ

$\frac{\text{Tilikauden kuukausittaiset henkilöstömäärät yhteensä}}{\text{Tilikauden kuukausien lukumäärä}}$

TULOS / OSAKE

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{verot} - \text{vähemmistöosuus}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$

OMA PÄÄOMA / OSAKE

$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä tilikauden lopussa}}$

OSINKO / OSAKE

$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä tilikauden lopussa}}$

OSINKO / TULOS, %

$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko} \times 100}{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{verot} - \text{vähemmistöosuus}}$

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO, %

$\frac{\text{Osinko} / \text{osake} \times 100}{\text{Osakeantioikaistu kurssi tilikauden lopussa}}$

P/E-LUKU

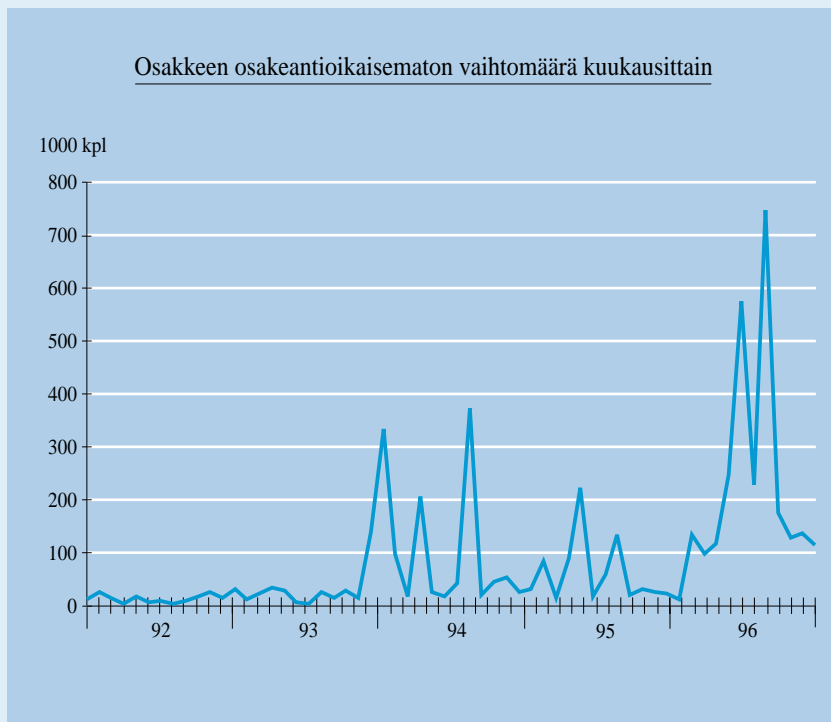
$\frac{\text{Osakeantioikaistu kurssi tilikauden lopussa}}{\text{Tulos} / \text{osake}}$

OSAKEANTIOIKAISTU KESKIKURSSI

$\frac{\text{Osakkeen markkamääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$

OSAKEKANNAN MARKKINA-ARVO

Osakkeiden lukumäärä x kurssi tilikauden lopussa

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	Viite	1.1.1996 - 31.12.1996	1.1.1995 - 31.12.1995
LIIVEVAIHTO	1	2.898.009	2.718.735
Valmisteverastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		- 134.931	168.908
Valmistus omaan käyttöön (+)		17.808	3.867
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		319	1.140
Liiketoiminnan muut tuotot		7.768	7.886
Muuttuvat ja kiinteät kulut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		768.096	943.510
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		- 10.725	- 13.654
Ulkopuoliset palvelut		1.012.943	925.810
Henkilöstökulut	2	569.395	573.725
Vuokrat		11.261	9.208
Muut kulut		258.125	287.689
Kulut yhteensä		2.609.095	2.726.288
KÄYTTÖKATE		179.878	174.248
Poistot	3		
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista		68.089	69.454
Konserniliikearvosta		17.129	16.780
Poistot yhteensä		85.218	86.234
LIIKEVOITTO	1	94.660	88.014
Rahoitustuotot ja -kulut			
Osinkotuotot		328	779
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista		6.353	18.308
Muut rahoitustuotot		1.904	1.285
Kurssierot +/-		1.026	- 516
Korkokulut		- 28.319	- 46.105
Muut rahoituskulut		- 2.041	- 4.022
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		- 20.749	- 30.271
VOITTO ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VEROJA		73.911	57.743
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot		0	0
Satunnaiset kulut		0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä		0	0
VOITTO ENNEN VEROJA		73.911	57.743
Välittömät verot			
Tilikaudelta		- 37.883	- 29.988
Aikaisemmilta tilikausilta		9.054	- 11.724
Laskennallisen verovelan muutos		9.022	10.626
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		- 1.389	- 55
TILIKAUDEN VOITTO		52.715	26.602

KONSERNIN TASE

VASTAAVAA	Viite	31.12.1996	31.12.1995
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET			
Aineettomat hyödykkeet	5		
Aineettomat oikeudet		2.972	738
Liikearvo		2.206	3.713
Konserniliikearvo		68.036	85.159
Muut pitkävaikutteiset menot		2.702	2.818
Ennakkomaksut		1.133	3.500
Yhteensä		77.049	95.928
Aineelliset hyödykkeet	5		
Maa- ja vesialueet		41.751	41.960
Rakennukset ja rakennelmat		248.606	257.889
Koneet ja kalusto		216.088	213.127
Muut aineelliset hyödykkeet		36.776	22.956
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1.073	
Yhteensä		544.294	535.932
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkuusyrittösosakkeet ja -osuudet	5, 15	4.924	4.773
Muut osakkeet ja osuudet	5, 15	47.403	48.158
Lainasaamiset		9.129	9.365
Muut sijoitukset		62	79
Yhteensä		61.518	62.375
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS			
Vaihto-omaisuus	8		
Aineet ja tarvikkeet		34.631	26.817
Tontit		155.159	152.958
Keskeneräiset työt		710.378	794.402
Huoneistot		170.012	213.783
Valmisteet/tavarat		62.565	68.990
Yhteensä		1.132.745	1.256.950
Saamiset			
Myyntisaamiset		273.832	192.778
Lainasaamiset		14.919	28.680
Siirtosaamiset		23.002	20.427
Muut saamiset		3.625	7.111
Yhteensä		315.378	248.996
Rahoitusomaisuusarvopaperit			
Osakkeet ja osuudet		5.000	5.000
Muut arvopaperit		77.645	155.415
Yhteensä		82.645	160.415
Rahat ja pankkisaamiset		95.333	83.813
		2.308.962	2.444.409

VASTATTAVAA	Viite	31.12.1996	31.12.1995
OMA PÄÄOMA			
Sidottu oma pääoma	10		
Osakepääoma		162.000	162.000
Vararahasto		27.450	27.000
Arvonkorotusrahasto		1.484	1.484
Yhteensä		190.934	190.484
Vapaa oma pääoma	10		
Kertyneet voittovarot		337.940	327.888
Tilikauden voitto		52.715	26.602
Yhteensä		390.655	354.490
VÄHEMMISTÖOSUUS		5.116	3.393
VARAUKSET	11		
Pakolliset varaukset		6.985	4.377
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	12		
Lainat rahoituslaitoksilta		281.944	313.883
Eläkelainat		99.640	135.349
Laskennallinen verovelka		122.249	131.271
Muut pitkäaikaiset velat	13	7.744	7.184
Yhteensä		511.577	587.687
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		71.005	67.625
Eläkelainat		9.382	10.173
Saadut ennakkomaksut		822.523	911.266
Ostovelat		96.739	98.136
Siirtovelat		179.397	193.948
Muut lyhytaikaiset velat		24.649	22.830
Yhteensä		1.203.695	1.303.978
		2.308.962	2.444.409

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995
LIIKETOIMINTA		
Tulorahoitus		
Käyttökate	179.878	174.248
Rahoitustuotot ja -kulut	- 20.749	- 30.272
Verot	- 28.829	- 41.712
Yhteensä	130.300	102.264
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus, lisäys (-) / vähennys (+)	124.205	- 220.649
Vaihto-omaisuuden ennakkomaksut, lisäys (+) / vähennys (-)	- 88.743	195.907
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys (-) / vähennys (+)	- 66.382	42.612
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+) / vähennys (-)	- 11.522	- 2.731
Yhteensä	- 42.442	15.139
Liiketoiminnan kassavirta	87.858	117.403
INVESTOINNIT		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	- 82.805	- 88.974
Käyttöomaisuuden myynti	8.725	14.849
Yhteensä	- 74.080	- 74.125
Kassavirta ennen rahoitusta	13.778	43.278
RAHOITUS		
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	236	- 5.712
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	- 65.364	- 33.357
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	2.589	8.596
Osingonjako	- 16.200	- 16.200
Emissiovoitto	450	
Arvonkorotuksen peruutus	- 350	
Rahoituksen kassavirta	- 78.639	- 46.673
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos	- 64.861	- 3.395
Oikaisuerät	- 1.389	- 55
TASEEN MUKAINEN LIKVIDIEN VAROJEN LISÄYS (+) / VÄHENNYS (-)	- 66.250	- 3.450

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

	Viite	1.1.1996 - 31.12.1996	1.1.1995 - 31.12.1995
LIIKEVAIHTO	1	1.044.678	1.232.487
Valmisteverastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		29.656	836
Valmistus omaan käyttöön (+)			178
Liiketoiminnan muut tuotot		8.364	8.497
Muuttuvat ja kiinteät kulut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		328.163	371.135
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		- 1.086	1.847
Ulkopuoliset palvelut		242.219	307.608
Henkilöstökulut	2	286.841	307.591
Vuokrat		6.603	6.971
Muut kulut		108.172	121.683
Kulut yhteensä		970.912	1.116.835
KÄYTTÖKATE		111.786	125.163
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	3	42.635	40.926
LIIKEVOITTO	1	69.151	84.237
Rahoitustuotot ja -kulut	4		
Osinkotuotot		317	1.055
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista		5.622	11.167
Muut rahoitustuotot		1.757	1.137
Kurs sierot +/-		338	- 932
Korkokulut		- 18.462	- 25.973
Muut rahoituskulut		- 865	- 2.676
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		- 11.293	- 16.222
VOITTO ENNEN SATUNNAISERIÄ, VARAUKSIA JA VEROJA		57.858	68.015
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot		0	0
Satunnaiset kulut		0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä		0	0
VOITTO ENNEN VARAUKSIA JA VEROJA		57.858	68.015
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	3, 11	- 18.348	- 29.087
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	11	45.519	55.059
Välittömät verot			
Tilikaudelta		- 24.218	- 22.224
Aikaisemmilta tilikausilta		- 100	- 2.318
TILIKAUDEN VOITTO		60.711	69.445

EMOYHTIÖN TASE

VASTAAVAA	Viite	31.12.1996	31.12.1995
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET			
Aineettomat hyödykkeet	5		
Aineettomat oikeudet		1.063	582
Liikearvo		8.015	10.420
Muut pitkävaikutteiset menot		139	156
Ennakkomaksut		1.050	1.876
Yhteensä		10.267	13.034
Aineelliset hyödykkeet	5		
Maa- ja vesialueet		37.551	37.400
Rakennukset ja rakennelmat		99.978	106.396
Koneet ja kalusto		153.115	140.707
Muut aineelliset hyödykkeet		18.958	20.363
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		88	
Yhteensä		309.690	304.866
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Tytäryhtiöosakkeet	5, 7, 15	512.435	518.716
Osakkuusyritysosakkeet ja -osuudet	5, 7, 15	1.745	1.754
Muut osakkeet ja osuudet	5, 15	39.859	40.508
Lainasaamiset		2.808	3.008
Yhteensä		556.847	563.986
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		26.648	25.563
Keskeneräiset työt		70.615	36.525
Valmisteet/tavarat		62.549	66.982
Yhteensä		159.812	129.070
Saamiset	9		
Myyntisaamiset		88.440	62.154
Lainasaamiset		2.667	2.578
Siirtosaamiset		5.904	6.149
Muut saamiset		51.322	78.867
Yhteensä		148.333	149.748
Rahoitusomaisuusarvopaperit			
Osakkeet ja osuudet		5.000	5.000
Muut arvopaperit		77.645	155.416
Yhteensä		82.645	160.416
Rahat ja pankkisaamiset		8.578	15.829
		1.276.172	1.336.949

VASTATTAVAA	Viite	31.12.1996	31.12.1995
OMAPÄÄOMA			
Sidottu oma pääoma	10		
Osakepääoma		162.000	162.000
Vararahasto		27.000	27.000
Arvonkorotusrahasto		1.484	1.484
Yhteensä		190.484	190.484
Vapaa oma pääoma	10		
Kertyneet voittovarot		251.019	197.774
Tilikauden voitto		60.711	69.445
Yhteensä		311.730	267.219
VARAUKSET			
Kertynyt poistoero		175.104	156.757
Vapaaehtoiset varaukset			
Siirtymävaraus		34.762	77.598
Yhteensä		34.762	77.598
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	9		
Lainat rahoituslaitoksilta	12	110.140	141.772
Eläkelainat		97.138	104.450
Muut pitkäaikaiset velat	13	1.875	1.925
Yhteensä		209.153	248.147
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		31.008	29.424
Eläkelainat		7.311	7.862
Saadut ennakkomaksut		84.610	44.293
Ostovelat		27.757	34.276
Siirtovelat		72.583	82.223
Muut lyhytaikaiset velat		131.670	198.666
Yhteensä		354.939	396.744
		1.276.172	1.336.949

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.1996 - 31.12.1996	1.1.1995 - 31.12.1995
LIIKETOIMINTA		
Tulorahoitus		
Käyttökate	111.787	125.163
Rahoitustuotot ja -kulut	- 11.293	- 16.223
Verot	- 24.319	- 24.541
Yhteensä	76.175	84.399
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus, lisäys (-)/ vähennys (+)	- 30.742	1.010
Vaihto-omaisuuden ennakkomaksut, lisäys (+)/ vähennys (-)	40.318	- 16.118
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys (-)/ vähennys (+)	1.414	- 9.636
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+)/ vähennys (-)	- 17.159	- 12.808
Yhteensä	- 6.169	- 37.552
Liiketoiminnan kassavirta	70.006	46.847
INVESTOINNIT		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	- 49.511	- 63.175
Käyttöomaisuuden myynti	11.758	17.611
Yhteensä	- 37.753	- 45.564
Kassavirta ennen rahoitusta	32.253	1.283
RAHOITUS		
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-)/ vähennys (+)	200	578
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)/ vähennys (-)	- 39.044	- 39.959
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+)/ vähennys (-)	- 64.914	53.566
Osingonjako	- 16.200	- 16.200
Rahoituksen kassavirta	- 119.958	- 2.015
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos	- 87.705	- 732
Oikaisuerät	2.683	2.903
TASEEN MUKAINEN LIKVIDIEN VAROJEN LISÄYS (+)/ VÄHENNYS (-)	- 85.022	2.171

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty kaikki konserni- ja osakkuusyhtiöt. Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvista yhtiöistä ja osakkuusyhtiöistä on annettu liitetietojen kohdassa "Konserni-, osakkuus- ja muut yhtiöt".

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Keskinäinen osakkeenomistus

Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää, jonka mukaisesti tytäryhtiöiden osakkeiden hankintahinta on eliminoitu tytäryhtiöiden hankinta-ajankohdan omia pääomia vastaan. Tytäryhtiön hankintahetken varaukset laskennallisella verovelalla vähennettynä on sisällytetty omaan pääomaan. Tytäryhtiöosakkeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on kohdistettu käyttöomaisuuserille ja/tai liikearvoon. Ennen 1.9.1993 syntyneet liikearvot poistetaan 10 vuodessa ja sen jälkeen syntyneet 5 vuodessa.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konserniyhtiöiden erillistilinpäätöksissä olevat, tilinpäätössiirtoihin sisältyvät vapaaehtoisten varausten ja poistoeron muutokset on konsernituloslaskelmassa jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen, ja tilinpäätössiirtojen kertymä on konsernitaseessa jaettu laskennalliseen verovelkaan ja vapaaseen omaan pääomaan. Laskennallinen verovelka on laskettu 28 %:n verokannan mukaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen osingonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tuloksesta ja omasta pääomasta sekä esitetty omana eräänä konsernituloslaskelmassa ja -taseessa.

Muuntoerot

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösluvut on muutettu Suomen markoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin kurssin mukaan. Ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien eliminoinnissa syntyneet muuntoerot on kirjattu voittovaroihin.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöt on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaan. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on esitetty tuloslaskelmassa erillisenä eränä ennen käyttökatetta.

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVOSTUS JA JAKSOTUS

Käyttöomaisuus on esitetty taseessa alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä vuosittain tehdyillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Lisäksi maa-alueiden, rakennusten ja osakkeiden arvoon sisältyy aikaisempina vuosina tehtyjä arvonorotuksia. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta taloudellisen pitoajan mukaan.

Poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

-liikearvo	5 tai 10 vuotta
-muut	5 tai 10 vuotta

Kiviset toimistorakennukset 40 vuotta

Muut rakennukset 15-25 vuotta

Koneet ja kalusto 4-10 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

- kiviainesalueet	substanssipoisto
- muut	10 vuotta

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus on esitetty fifo-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot.

RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintameno tai sitä alemman markkinahintaan.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Valuuttamääräiset saamiset ja velat on muutettu markoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin noteeraamaan kurssiin. Valuuttamääräisten lainojen kohdalla on kuitenkin noudatettu varovaisuuden periaatetta niin, että realisoitumattomilla kurssitappioilla on rasiitettu tulosta, mutta realisoitumattomia kurssivoittoja ei ole tuloutettu.

Terminisopimuksin suojatut valuuttamääräiset saamiset ja velat on arvostettu termiinkurssiin ja termiinin korko-osuus on jaksotettu suoriteperiaatteen mukaan. Jos terminisopimuksilla on suojattu tulevaa tai menevää kassavirtaa, suojausten tulosvaikutus kirjataan vasta niiden erääntyessä.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Henkilöstön eläketurva lisäetuineen on vaikutettu eläkevakuutusyhtiössä.

RAKENNUSPROJEKTIN TULOUTUS

Rakennusprojektit on tuloutettu asiakkaille tapahtuneiden loppuluovutusten yhteydessä. Keskeneräisiin töihin sisältyvien tappiollisten projektien ennakoitu tappio on kirjattu kokonaan kuluksi.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot on käsitelty vuosikuluina.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995
1. LIIKEVAIHDON JA LIIKEVOITON JAKAUMA				
Liikevaihto toimialoittain				
Päällystys- ja kiviainesryhmä	888.329	973.500	765.630	947.845
Rakennusmateriaaliryhmä	308.417	262.086	271.540	262.086
Rakennus Oy Lemminkäinen	807.535	593.639		
Oy Alfred A. Palmberg Ab	947.033	917.624		
Konsernin sisäinen myynti / muut	- 53.305	- 28.114	7.508	22.556
Yhteensä	2.898.009	2.718.735	1.044.678	1.232.487
Liikevaihto markkina-alueittain				
Kotimaa	2.186.225	2.243.439	938.863	1.043.340
Pohjoismaat	162.586	94.925	36.522	75.082
Itä-Eurooppa	327.692	322.348	63.153	113.494
Länsi-Eurooppa	146.115	20.151	1.954	431
Aasia	72.070	27.756	3.706	140
Afrikka	3.321	10.116	480	
Yhteensä	2.898.009	2.718.735	1.044.678	1.232.487
Liikevoitto/-tappio toimialoittain				
Päällystys- ja kiviainesryhmä	73.395	92.032	72.633	90.509
Rakennusmateriaaliryhmä	- 2.346	- 8.057	- 3.912	- 7.529
Rakennus Oy Lemminkäinen	10.423	19.999		
Oy Alfred A. Palmberg Ab	20.459	7.001		
Konsernierät / muut	- 7.271	- 22.961	430	1.257
Yhteensä	94.660	88.014	69.151	84.237
2. HENKILÖSTÖKULUT, JOHDON ELÄKESITOUKSET JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄT				
Palkat	427.736	427.819	218.311	228.019
Eläkekulut	73.605	75.626	37.519	41.061
Muut henkilösivukulut	68.054	70.280	31.011	38.511
Tuloslaskelman henkilöstökulut	569.395	573.725	286.841	307.591
Luontoisedut	7.891	7.811	3.386	3.522
Yhteensä	577.286	581.536	290.227	311.113
Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksetut palkat	7.643	8.361	1.610	1.901
Maksetut palkat yhteensä	426.454	426.405	218.928	232.100
Lemminkäinen Oy:n , Oy Alfred A. Palmberg Ab:n ja Rakennus Oy Lemminkäisen toimitusjohtajien eläkeikä on 60 vuotta. Muiden konserniyhtiöiden toimitusjohtajien eläkeikä on lakisääteinen.				
Henkilöstö keskimäärin toimialoittain				
Päällystys- ja kiviainesryhmä	941	994	871	949
Rakennusmateriaaliryhmä	472	462	445	445
Rakennus Oy Lemminkäinen	422	480		
Oy Alfred A. Palmberg Ab	802	726		
Yhteensä	2.637	2.662	1.316	1.394

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995
3. POISTOT				
Suunnitelman mukaan				
Aineettomat oikeudet	890	411	373	350
Liikearvo	1.507	2.110	2.405	2.405
Muut pitkävaikutteiset menot	177	318	17	17
Rakennukset ja rakennelmat	14.152	14.600	6.606	6.634
Koneet ja kalusto	49.830	50.598	31.933	30.222
Muut aineelliset hyödykkeet	1.533	1.417	1.301	1.298
Yhteensä	68.089	69.454	42.635	40.926
Konserniliikearvo	17.129	16.780		
Yhteensä	85.218	86.234		
Poistoeron muutos				
Aineettomat oikeudet	754	- 10	684	
Rakennukset ja rakennelmat	7.294	- 11.630	- 1.336	- 1.364
Koneet ja kalusto	15.952	33.395	19.000	33.451
Tytäryhtiösakkeet				- 3.000
Muut aineelliset hyödykkeet	1.986	6		
Muut pitkävaikutteiset menot	- 326	458		
Yhteensä	25.660	22.219	18.348	29.087
4. KONSERNIN SISÄISET RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot				
Osinkotuotot				920
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista			1.878	3.398
Yhteensä			1.878	4.318
Konserniyhtiölle suoritetut rahoituskulut				
Korkokulut			3.254	5.013

TASEEN LIITETIEDOT

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995
5. KÄYTTÖMAISUUDEN HANKINTAMENOJEN MUUTOSTEN JA KERTYNEIDEN POISTOJEN ERITTELY				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno tilikauden alussa	5.771	6.941	5.442	6.500
Lisäykset tilikauden aikana	3.090	452	854	285
Vähennykset tilikauden aikana	- 3.165	- 1.622	- 3.241	- 1.343
Hankintameno tilikauden lopussa	5.696	5.771	3.055	5.442
Kertyneet sumu-poistot tilikauden lopussa	- 2.724	- 5.033	- 1.992	- 4.860
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	2.972	738	1.063	582
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden alussa	- 10			
Poistoeron lisäys tilikauden aikana	754		684	
Poistoeron vähennys tilikauden aikana		- 10		
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden lopussa	744	- 10	684	
Liikearvo				
Hankintameno tilikauden alussa	15.988	15.788	20.576	16.801
Lisäykset tilikauden aikana		200		3.775
Vähennykset tilikauden aikana	- 5.428		- 2.410	
Hankintameno tilikauden lopussa	10.560	15.988	18.166	20.576
Kertyneet sumu-poistot tilikauden lopussa	- 8.354	- 12.275	- 10.151	- 10.156
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	2.206	3.713	8.015	10.420
Konserniliikearvo				
Hankintameno tilikauden alussa	163.492	169.388		
Lisäykset tilikauden aikana	6			
Vähennykset tilikauden aikana		- 5.896		
Hankintameno tilikauden lopussa	163.498	163.492		
Kertyneet sumu-poistot tilikauden lopussa	- 95.462	- 78.333		
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	68.036	85.159		
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno tilikauden alussa	4.046	4.515	173	
Lisäykset tilikauden aikana		191		173
Vähennykset tilikauden aikana	- 399	- 660		
Hankintameno tilikauden lopussa	3.647	4.046	173	173
Kertyneet sumu-poistot tilikauden lopussa	- 945	- 1.228	- 34	- 17
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	2.702	2.818	139	156
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden alussa	367	- 91		
Poistoeron lisäys tilikauden aikana	2	458		
Poistoeron vähennys tilikauden aikana	- 328			
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden lopussa	41	367		

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995
Ennakkomaksut				
Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	3.500		1.876	
Lisäykset tilikauden alussa	733	3.500	650	1.876
Vähennykset tilikauden aikana	- 3.100		- 1.476	
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1.133	3.500	1.050	1.876
Maa-alueet				
Hankintameno tilikauden alussa	41.960	41.711	37.400	36.569
Lisäykset tilikauden aikana	403	605	403	1.186
Vähennykset tilikauden aikana	- 612	- 356	- 252	- 355
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	41.751	41.960	37.551	37.400
Maa-alueiden hankintamenuon sisältyvät arvonorotukset tilikauden alussa	14.854	14.504	14.504	14.504
Lisäys tilikauden aikana		350		
Vähennys tilikauden aikana	- 350			
Maa-alueiden hankintamenuon sisältyvät arvonorotukset tilikauden lopussa	14.504	14.854	14.504	14.504
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno tilikauden alussa	390.715	388.526	162.098	161.693
Lisäykset tilikauden aikana	5.261	2.984	571	405
Vähennykset tilikauden aikana	- 18.092	- 795	- 382	
Hankintameno tilikauden lopussa	377.884	390.715	162.287	162.098
Kertyneet sumu-poistot tilikauden lopussa	- 129.278	- 132.826	- 63.309	- 55.702
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	248.606	257.889	99.978	106.396
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden alussa	30.186	41.816	20.090	21.454
Poistoeron lisäys tilikauden aikana	8.630	121		
Poistoeron vähennys tilikauden aikana	- 1.336	- 11.751	- 1.336	- 1.364
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden lopussa	37.480	30.186	18.754	20.090
Rakennusten hankintamenuon sisältyvät arvonorotukset tilikauden alussa	15.460	15.460	15.460	15.460
Rakennusten hankintamenuon sisältyvät arvonorotukset tilikauden lopussa	15.460	15.460	15.460	15.460
Koneet ja kalusto				
Hankintameno tilikauden alussa	442.796	415.316	291.803	260.867
Lisäykset tilikauden aikana	55.795	73.560	46.018	64.055
Vähennykset tilikauden aikana	- 56.197	- 46.080	- 37.252	- 33.119
Hankintameno tilikauden lopussa	442.394	442.796	300.569	291.803
Kertyneet sumu-poistot tilikauden lopussa	- 226.306	- 229.669	- 147.454	- 151.096
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	216.088	213.127	153.115	140.707

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden alussa	172.020	138.625	125.187	91.736
Poistoeron lisäys tilikauden aikana	24.264	41.471	19.000	33.451
Poistoeron vähennys tilikauden aikana	- 8.311	- 8.076		
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden lopussa	187.973	172.020	144.187	125.187
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno tilikauden alussa	35.753	33.681	32.818	30.109
Lisäykset tilikauden aikana	15.573	2.418	261	3.309
Vähennykset tilikauden aikana	- 1.345	- 346	- 1.284	- 600
Hankintameno tilikauden lopussa	49.981	35.753	31.795	32.818
Kertyneet sumu-poistot tilikauden lopussa	- 13.205	- 12.797	- 12.837	- 12.455
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	36.776	22.956	18.958	20.363
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden alussa	- 4	- 10		
Poistoeron lisäys tilikauden aikana	1.986	6		
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden lopussa	1.982	- 4		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno tilikauden alussa				
Lisäykset tilikauden aikana	1.073		88	
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1.073		88	
Tytäryhtiöosakkeet				
Hankintameno tilikauden alussa			518.716	536.020
Lisäykset tilikauden aikana			276	159
Vähennykset tilikauden aikana			- 6.557	- 17.463
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa			512.435	518.716
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden alussa			11.480	14.480
Poistoeron vähennys tilikauden aikana				- 3.000
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus tilikauden lopussa			11.480	11.480
Osakkuusyritysosakkeet ja -osuudet				
Hankintameno tilikauden alussa	4.773	3.633	1.754	1.754
Lisäykset tilikauden aikana	160	1.140		
Vähennykset tilikauden aikana	- 9		- 9	
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	4.924	4.773	1.745	1.754

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno tilikauden alussa	48.158	45.323	40.508	38.005
Lisäykset tilikauden aikana	711	3.925	395	3.205
Vähennykset tilikauden aikana	- 1.466	- 1.090	- 1.044	- 702
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	47.403	48.158	39.859	40.508
Muiden osakkeiden hankintamenoon sisältyvät arvonorotukset tilikauden alussa	2.355	2.355	2.355	2.355
Vähennykset tilikauden aikana	- 74		- 74	
Muiden osakkeiden hankintamenoon sisältyvät arvonorotukset tilikauden lopussa	2.281	2.355	2.281	2.355

6. KÄYTTÖOMAISUUDEN VEROTUSARVOT

Maa-alueet	31.872	30.117	29.408	28.589
Rakennukset	108.870	117.482	58.135	61.674
Tytäryhtiöosakkeet			316.209	244.148
Osakkeet ja osuudet	67.846	63.635	27.987	24.733

7. EMOYHTIÖN PITKÄAIKAISET SIOITUKSET KONSERNI- JA OSAKKUUSYHTIÖIHIN

Konserniyhtiöiden osakkeet			512.435	518.715
Osakkuusyritysten osakkeet			1.745	1.754

8. VAIHTO-OMAISUUTEEN KUULUVIEN ARVOPAPEREIDEN MARKKINA-ARVO

Vaihto-omaisuusosakkeet				
Markkina-arvo	170.011	213.783		
Kirjanpitoarvo	170.011	213.783		
Erotus	0	0		

Huoneistojen markkina-arvona on käytetty myyntihintaa.

9. SAAMISET JA VELAT / KONSERNI- JA OSAKKUUSYRITYKSET

Saamiset

Myyntisaamiset / Konserniyhtiöt			7.283	4.162
Siirtosaamiset / Konserniyhtiöt			706	1.196
Muut saamiset / Konserniyhtiöt			51.421	75.822
Yhteensä			59.410	81.180

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995
Velat				
Saadut ennakkomaksut / Konserniyhtiöt				7.002
Ostovelat / Konserniyhtiöt			2.193	3.253
Siirtovelat/ Konserniyhtiöt			600	592
Muut lyhytaikaiset velat / Konserniyhtiöt			131.073	197.940
Yhteensä			133.866	208.787
10. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma tilikauden alussa	162.000	162.000	162.000	162.000
Osakepääoma tilikauden lopussa	162.000	162.000	162.000	162.000
Vararahasto tilikauden alussa	27.000	27.000	27.000	27.000
Emissiovoitto	450			
Vararahasto tilikauden lopussa	27.450	27.000	27.000	27.000
Arvonkorotusrahasto tilikauden alussa	1.484	1.484	1.484	1.484
Arvonkorotusrahasto tilikauden lopussa	1.484	1.484	1.484	1.484
Sidottu oma pääoma tilikauden lopussa	190.934	190.484	190.484	190.484
Vapaa oma pääoma				
Vapaa oma pääoma tilikauden alussa	354.490	344.088	267.219	213.974
Osingonjako	- 16.200	- 16.200	-16.200	- 16.200
Arvonkorotuksen peruutus	- 350			
Tilikauden voitto	52.715	26.602	60.711	69.445
Vapaa oma pääoma tilikauden lopussa	390.655	354.490	311.730	267.219
Osuus varauksista tilikauden lopussa	88.765	109.742		
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	301.890	244.748		
Tytäryhtiöiden hankintahetken varausten oman pääoman osuus on vähennetty konsernin vapaasta omasta pääomasta.				
11. POISTOERON JA VARAUSTEN MUUTOKSET				
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset				
Poistoero				
Tasearvo tilikauden alussa			156.757	127.670
Lisäys tilikauden aikana			18.347	29.087
Tasearvo tilikauden lopussa			175.104	156.757
Jälleenhankintavaraus				
Tasearvo tilikauden alussa				9.982
Vähennys tilikauden aikana				- 9.982
Tasearvo tilikauden lopussa				0
Siirtymävaraus				
Tasearvo tilikauden alussa			77.598	119.771
Lisäys tilikauden aikana			2.683	2.903
Vähennys tilikauden aikana			- 45.519	- 45.076
Tasearvo tilikauden lopussa			34.762	77.598

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995	1.1.1996- 31.12.1996	1.1.1995- 31.12.1995
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset erillisyyhtiöiden tilinpäätöksissä:				
Poistoero	229.701	206.004		
Vapaaehtoiset varaukset	206.902	262.821		
Yhteensä	436.603	468.825		
Laskennallinen verovelka	122.249	131.271		
Oman pääoman osuus	314.354	337.554		
Hankintamenolaskelmissa eliminoitu	225.589	227.812		
Omaan pääomaan jää	88.765	109.742		
Pakolliset varaukset				
Takuuvaraukset				
Tasearvo tilikauden alussa	4.377	2.479		
Lisäys tilikauden aikana	3.744	1.898		
Vähennys tilikauden aikana	- 1.136			
Tasearvo tilikauden lopussa	6.985	4.377		
12. VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT VIIDEN VUODEN TAI SITÄ PIDEMMÄN AJANKULUTTUA				
Rahalaitoslainat	142.728	132.457	13.890	37.333
Eläkelainat	74.536	104.676	72.665	78.134
Muut pitkäaikaiset velat	500	500		
Yhteensä	217.764	237.633	86.555	115.467
13. OPTIOLAINAT				
1.875	1.925	1.875	1.925	
Konsernijohdolle suunnattu optiolaina:				
- Optiolainan määrä on 1.875.000 Mmk, joka on kokonaan maksettu yhtiölle				
- Laina-aika on neljä vuotta				
- Lainan korko on 1 % alle Suomen Pankin peruskoron				
- Merkintähinta on 57,41 mk/kpl				
- Merkintäaika 2.1.1995 alkaen vuosittain 2.1.-30.11., kuitenkin viimeistään 23.5.1998				
- Jokaiseen 1.000 markan velkakirjaan liittyy optiotodistus, joka oikeuttaa sen haltijan merkitsemään 450 kpl Lemminkäinen Oy:n osakkeita em. merkintähintaan				
- Lainan nojalla voidaan osakepääomaa korottaa enintään 8.437.500 markalla, joka oikeuttaa 5,0 %:n osuuteen osakkeista ja äänistä				
- Uudet osakkeet oikeuttavat osinkoon ensimmäisen kerran siltä tilikaudelta, jona merkintä on tapahtunut				
- Muut omistusoikeudet alkavat, kun osakepääoman korotus on merkitty kaupparekisteriin.				
14. VASTUUSITOUMUKSET				
Annetut pantit, kiinnitykset, takaukset ja vastuut				
Omasta velasta				
Pantatut arvopaperit	130.108	140.246	10.972	11.018
Kiinnitetythaltijavelkakirjat	525.613	482.823	274.775	274.775
Konserniyhtiöiden puolesta				
Annetut takaukset			385.748	346.641
Muiden puolesta				
Annetut takaukset	113	7.379	113	159
Muut omat vastuut				
Eläkevastuut	216	210		

Johdon, osakkaiden tai osakkuusyhtiöiden puolesta ei ole annettu pantteja tai muita vastuusitoumuksia. Yhtiöllä ei myöskään ole johdannaissopimuksista johtuvia vastuuta.

15. KONSERNIN JA EMOYHTIÖN OMISTAMAT OSAKKEET JA OSUUDET

TYTÄRYHTIÖOSAKKEET 31.12.1996

YHTIÖ	KONSERNI			EMOYHTIÖ				Muiden konserni-yhtiöiden omistusos. kirjanp. arvo, tmk	Tulos viimeisessä tilinpäätöksessä, tmk
	Omistus-osuus %	Äänivalta-osuus %	Osuus omasta pääomasta tmk	Omistus-osuus %	Omistettut osakkeet kpl	Omistus-osuuden nimellisarvo,tmk	Omistus-osuuden kirjanpito-arvo,tmk		
Oy Finnasfalt Ab	100,0	100,0	30	100,0	60	15	23		- 1
Kainuun Murske Oy	54,2	54,2	- 64	54,2	13	65	885		- 9
Rakennus Oy Lemminkäinen	100,0	100,0	41.894	100,0	100	10.000	10.000		9.608
Sica Oy	100,0	100,0	208.294	100,0	1.003	10.030	332.639		7.992
Oy Alfred A. Palmberg Ab	100,0	100,0	78.975	52,0	2.551	2.551	166.242	61.788	9.839
Tielinja Oy	100,0	100,0	8.385	100,0	75	1.500	1.835		565
Lemcon Company S.A.	100,0	100,0		100,0	1.605		182		232
Lemcon Baumanagement GmbH	100,0	100,0	1.048	100,0	100		122		680
Lemminkäinen Svenska Ab	100,0	100,0	10	100,0	5		36		
Lemminkäinen A/S (Tanska)	100,0	100,0	- 2.166	100,0	200	157	400		- 2.559
Lemcon (U.K.) Ltd.	100,0	100,0	1	100,0	100	1	1		
Lemminkäinen Eesti AS	100,0	100,0	2.344	100,0	144	15	15		2.676
Omni-Sica Oy	100,0	100,0	1.038	100,0	300	50	55		948
Asfalttikeskus Oy	100,0	100,0	- 1					1	- 1
EKA-Asfaltti Oy	100,0	100,0	- 1					1	- 1
Takuuasfaltti Oy	100,0	100,0	- 1					1	- 1
As Rajar TI	58,0	58,0	212					27	103
WPL-System Oy	100,0	100,0	3.496					249	1.453s
Neccos Oy	100,0	100,0	15					15	
ZAO Lemminkäinen /Pietari	100,0	100,0	4					4	
ZAO Rakennus Lemminkäinen/Moskova	100,0	100,0							
Lemcon Latvija SIA	100,0	100,0	20					20	
Lemcon Vilnius UAB	100,0	100,0	11					11	
Rocca Al Mare Kaubanduskeskuse AS	100,0	100,0	1.677					2.285	- 608
Lemcon Polska Sp.z o.o	100,0	100,0	- 9					150	- 159
Kiinteistö Oy Esterinportti 2	100,0	100,0	44.363					135.657	138
Rakennustoimisto Palmberg Oy	100,0	100,0	- 701					4.855	- 170
Teollisuuden Rakennuspalvelu Oy	100,0	100,0	238					17.681	- 236
Oy Konte Ab	100,0	100,0	1.343					1.000	462
Palmberg-Rakennus Oy	100,0	100,0	1.906					1.000	222
Rakennusliike S. Horttanainen Oy	100,0	100,0	327					18.215	
Byggnads Ab Forsström Rakennus Oy	90,0	90,0	4.001					900	1.884
Savocon Oy A-osakkeet	92,0	92,0						1.829	
Savocon Oy B-osakkeet	100,0	100,0	1.427					315	6
Palmberg-Ürakkoitsijat Oy	90,0	90,0	308					270	18
AAP-Insinöörit Oy	100,0	100,0	15					15	
Rakennus-Otava Oy	100,0	100,0	42					3.542	34
Oka Oy	70,0	70,0	2.258					14.645	2.004
Yhteensä							512.435	264.476	

OSAKKUUSYHTIÖOSAKKEET JA OSUUDET 31.12.1996

YHTIÖ	KONSERNI			EMOYHTIÖ				Muiden konserni-yhtiöiden omistusos. kirjanpito-arvo, tmk	Tulos viimeisessä tilinpäätöksessä tmk	Tilinpäätös helki, tilikauden pitus pvm/kk
	Omistus-osuus %	Äänivalta-osuus %	Osuus omasta pääomasta tmk	Omistus-osuus %	Omistamat osakkeet kpl	Omistus-osuuden nimellisarvo,tmk	Omistus-osuuden kirjanpito-arvo,tmk			
Pointti-Talo Oy	45,0	45,0	1.326	45,0	27	27	1.745		- 18	31.03.96/12
Oy Jakobe Ab	33,2	33,2	2.240					2.040	1.150	31.12.96/12
Oy Kokkobe Ab	26,4	26,4	117					117		30.06.96/12
Oy Tara-Element Ab	48,9	48,9	1.021					1.021	326	31.10.96/12
Yhteensä							1.745	3.178		

Emoyhtiön ja muiden konserniyhtiöiden omistusosuuden kirjanpitoarvo

4.924

MUUT OSAKKEET JA OSUUDET 31.12.1996

YHTIÖ	Omistusosuus %	Omistusosuus kpl	Nimellisarvo tmk	Kirjanpitoarvo tmk
Aamulehti-Yhtymä Oy	0,5	1.296	13	191
Helsingin Puhelin Oy		284		484
Helsingin Arvopaperipörssi Oy	0,6	20.000		150
Kohdematkat Oy	9,3	50	50	250
Merita Pankki Oy		443.532	4.441	9.198
Oy Nordgolf Ab	6,0	69	1.125	1.320
Oulun Teknologia kylä Oy		1.200	60	102
Sampo Vakuutus Oy		4.423	93	792
Scandinavian Link Finska Oy	7,7	100	100	100
Suomen Arvopaperikeskus Oy		2	140	140
Oy Talentum Ab A		11.700	59	1.426
Oy Talentum Ab B		35.100	176	
Tennis Tapiola Oy		509		323
Thomesto Trading Yhtiöt Oy		80.000	800	2.000
Vaasan Toripysäköinti Oy		3		240
Vierumäen Kuntokylä Oy	3,4	2.640	264	817
Kiinteistöosakkeet				11.676
Asunto-osakkeet				16.111
Muut osakkeet ja osuudet				2.083
Yhteensä				47.403

HALLITUKSEN EHDOTUS EMOYHTIÖN VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Konsernin vapaa oma pääoma on 390.655.885,26 mk, josta jakokelpoisia varoja on 301.890.731,29 mk. Kertyneet voittovarot edellisiltä vuosilta ovat 251.019.506,94 mk ja tilikauden voitto 60.710.716,48 mk jolloin emoyhtiön vapaa oma pääoma on 311.730.223,42 mk. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 24.300.000,00 mk, jolloin voittovaroihin jää 287.430.223,42 mk.

Helsingissä 28. helmikuuta 1997

Heikki Pentti

Paul Blomqvist

Juhani Sormaala

Erkki J. Pentti

Arvo Kaksonen

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lemminkäinen Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Lemminkäinen Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.1996 - 31.12.1996. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin että emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaian sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme tutustuneet tilikauden aikana julkistettuun osavuositarkastukseen. Käsitksemme mukaan osavuositarkastus on laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 11. maaliskuuta 1997

Joe Sundholm

Jan Holmberg

KHT

KHT

PÄÄLLYSTYS- JA KIVIAINESRYHMÄ

Päällystys- ja kiviainesryhmän johtaja, ins. Matti Kokko

Päällystys- ja kiviainesryhmä valmistaa asfaltti- ja uusioasfalttipäällysteitä ja pintauksia, urakoi stabiiloiteja, päällysteiden jyrskintää, vedeneristyksiä ja liikennemerkitöitä sekä harjoittaa louhinta- ja murskausurakointia ja kiviainesten myyntiä.

Ryhmän kaikilla liiketoiminta-alueilla kotimaassa tuotantomäärät pienenevät. Pääsyyinä tähän olivat Tielaitoksen alenevat määrärahat ja niiden tavallisesta poikkeava kohdistaminen sekä Tielaitoksen oman urakoinnin kasvu päällystys- ja tienmerkintäalalla.

Viennin yli 50%:n kasvusta huolimatta ryhmän laskutus pieneni noin 4%. Vienti-toiminnan osuus ryhmän laskutuksesta oli 23% (14).

Tilauksen pienuus vuodenvaihteessa on alalle tyypillistä. Viennin ansiosta tilauskanta 225 Mmk on aikaisempaa merkittävästi suurempi.

Ryhmän laskutus yksiköittäin

	1996	1995
	Mmk	Mmk
Päällystysyksikkö	801,9	801,0
Kiviainesyksikkö	161,2	181,0
Tielinja Oy	18,9	22,4
Sisäinen laskutus	- 46,5	- 28,1
Yhteensä	935,5	976,3

PÄÄLLYSTYSTOIMINTA

Kotimaassa kysynnän lasku jatkui. Tielaitoksen teettämät päällystysurakat vähenivät yli 40%. Kuntien ja yksityisten tilausten määrät säilyivät edellisen vuoden tasolla.

Yhtiö oli asfalttialan markkinajohtaja Suomessa ja valmisti asfalttimassoja 2,9 miljoonaa tonnia (3,4). Tuotanto kotimaassa väheni yli viidenneksen. Tuotanto ulkomailla kasvoi vastaavasti yli 40%.

Päällystysyksikön laskutus oli 801,9 Mmk (801,0). Viennin osuus laskutuksesta oli 25% (19).

Venäjällä valmistuivat Krimin moottoritien urakat sekä Vaalimaa - Pietari-tien en-

simmainen vaihe. Vaalimaa - Pietari-tien toinen vaihe ja Minskin tien urakka valmistuvat syksyllä 1997. Ladan autotehtaan koeajoradan päällystystyö Togliatissa jatkuu edelleen. Pietarissa valmistettiin asfalttimassoja myyntiin ja urakointiin.

Virossa tehtiin päällystysurakoita Tielaitokselle, Tallinnan kaupungille ja yksityisille asiakkaille. Bitumistabioloinnilla lisättiin useissa kohteissa teiden kantavuutta.

Tanskassa Lemminkäisen asfalttiliiketoiminta kasvoi ja yhtiön markkinaosuus oli 11%. Vuoden 1995 lopulla Pohjois-Jyllannissa aloitettu moottoritien päällysrakennusurakka valmistui aikataulun mukaisesti marraskuussa.

Vuoden lopulla allekirjoitettiin urakkasopimus Sambian pääkaupungin Lusakan pohjoispuolella kulkevan maantien perusrakennuksesta. Tämä Tanskan Ulkoministeriön Kehitysyhteistyöosaston, Danidan, rahoittama urakka toteutetaan työyhteisliittymänä, jonka osapuolina ovat yhtä suurin osuukin Lemminkäinen Oy:n tanskalainen tytäryhtiö Lemminkäinen A/S ja Tanskan suurimpiin rakennusliikkeisiin kuuluva Højgaard & Schultz A/S. Kohteen urakkasumma on 160 Mmk.

Päällystystoiminnan henkilöstömäärä oli tilikaudella keskimäärin 701 (718). Yksikönjohtajana toimi insinööri Matti Kokko.

KIVIAINESTOIMINTA

Murskausurakoinnin kysyntä väheni edellisestä vuodesta hieman. Viime vuonna se oli kotimaassa noin puolet vuosikymmenen alun kysynnästä. Murskattujen kiviainesten kysynnän pitkään jatkunut lasku päättyi. Alalla vallitseva ylikapasiteetti piti hintatason edelleen kireänä.

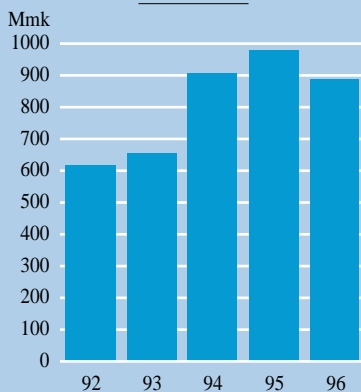
Murskattuja kiviaineita valmistettiin 7,1 miljoonaa tonnia (8,9). Lemminkäisen markkinaosuus urakoinnissa laski, mutta kasvoi kiviainesten myynissä.

Kiviainesyksikön laskutus oli 161,2 Mmk (181,0).

Merkittävimmät urakat kotimaassa olivat raidesepelin toimitukset sekä Ämmäsuo- kaatopaikan ensimmäisen laajennusvaiheen louhinta- ja murskaustyöt.

Mmk	1996	1995
Liikevaihto	888,3	973,5
Liiketulos	73,4	92,0
Nettoinvestoinnit	37,4	50,2
Henkilöstömäärä	941	994

Liikevaihto

Vientikohteista merkittävimmät olivat raidesepelin toimitukset Ruotsiin sekä kiviainesten valmistus Venäjällä Vaalimaa - Pietari-tien asfalttipäällysteisiin.

Hämeen Kuljetus Oy:n murskausliiketoiminta ja siihen liittyvä käyttöomaisuus ostettiin 30.9.1996.

Kiviainestoiminnan henkilöstömäärä oli keskimäärin 134 (159). Yksikönjohtajana toimi insinööri Juhani Inanen.

TIELINJA OY

Tielinja Oy valmisti ajoratamerkintöjä maaleilla 273.000 m² (934.000) ja massoilla 215.000 m² (295.000). Merkintämassoja sekä kuivatuotteita korjaus- ja julkisivulaasteihin valmistettiin 1.900.000 kg (1.220.000).

Tielaitoksen oman urakoinnin kasvu merkintäalalla ja mukaantulo kuntien urakoihin kavensivat merkittävästi alan urakoitsijoiden markkinoita.

Yhtiön laskutus oli 18,9 Mmk (22,4).

Vientitoiminnan merkittävimmät urakat olivat tytäryhtiön AS Rajar TL:n kanssa yhteistyössä Virossa tehdyt Tielaitoksen ja Tarton kaupungin massamerkintätyöt sekä Venäjällä Päällystysyksikön urakoihin liittyvät massa- ja maalimerkinnät Moskovassa ja Tosnossa.

Vuoden lopulla saatiin valmiiksi Turengin toimipisteen ja Sammonmäen kuivatuotetehtaan siirto ajanmukaisiin tiloihin Tervakoskelle.

Yhtiön henkilöstömäärä oli keskimäärin 28 (20). Toimitusjohtajana toimi Risto Vento.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Tuusulan Sammonmäessä sijaitseva Keskuslaboratorio palveli konsernin yhtiöitä ja yksiköitä kehitystyössä, laadunvalvonnassa ja mittaustehtävissä sekä suoritti yksiköille ja niiden asiakkaille teknisiä tehtäviä. Lisäksi Keskuslaboratorio auditoi asfalttiliiketoiminnan alue- ja kenttälaboratorioiden toimintaa Suomessa ja ulkomailla.

Henkilöstömäärä oli 12 (12). Laboratorioita johti tutkimusjohtaja, diplomi-insinööri Lars Forstén.

Reunaviivan spray-merkintää.

Tanskassa Lemminkäisen asfalttiliiketoiminnan markkinaosuus oli 11 % . Yhtiön asfalttiasema Hjørringissä, Pohjois-Jyllannissa.

Siirrettävä kivenmurskauslaitos Kuusankosken Keltinmäessä.

Kauhavan lentokenttä sai uuden päällysteen.

RAKENNUSMATERIAALIRYHMÄ

Rakennusmateriaaliryhmän johtaja,
dipl.ins. Ari Junttila

Rakennusmateriaaliryhmän toiminta koostuu rakennustuotteiden valmistuksesta ja maahantuonnista sekä näihin tuotteisiin liittyvästä urakoinnista. Keskeisimmät tuoterihmät ovat bitumiset kateaineet sekä betoni- ja luonnonkivituotteet.

Tilikauden aikana on pääosin saatettu päätökseen Rakennusmateriaaliryhmän useita vuosia jatkuneet toimialajärjestelyt, jotka ovat rasittaneet ryhmän tulosta. Samanaikaisesti on kuitenkin kehitetty tuotantoa ja laatuja järjestelmiä voimakkaasti. Lopeuttujen ja myytyjen toimintojen kustannusvaikutus on vähenevä.

Rakennusmateriaaliryhmän tuloskehitys oli suotuisa vuoden 1996 aikana. Positiiviseen tuloskehitykseen vaikuttivat markkinoiden lievä piristymisen kesän ja syksyn aikana sekä urakoinnille suotuisa sää vuoden loppupuolella. Rakennusalan ja valtiotalouden yhteiset toimet harmaan talouden torjumiseksi tukivat osaltaan urakamarkkinoinnin tervehtymistä.

KATEMATERIAALIEN TUOTANTO JA URAKOINTI

Lemminkäinen Oy on maan johtava bitumisten kateaineiden valmistaja ja kattourakoitsija. Kattoyksikön myynti ja kannattavuus kehittyivät positiivisesti tilikauden aikana; merkittävintä kasvu oli kattourakoinnissa sekä materiaaliwiennissä, jossa kasvu tuli uusista vientimaista.

Kattoyksikön laskutus oli 213,5 Mmk (180,0).

Lohjan bitumikatetehtaan investointiohjelman toinen vaihe valmistui helmikuussa 1996. Tehtaalla uusittiin koko sirotejärjestelmä, asennettiin automaattinen paksumittauslaitteisto sekä nostettiin tuotannon automaatiotasoa. Lohjan tehtaan investointiohjelman kolmas vaihe on tarkoitus käynnistää kesällä 1997.

Kattourakoinnin laatuja järjestelmätyössä saavutettiin koulutus- ja käyttöönotto vaihe. Laatuja järjestelmän kehittämiseen on osallistunut koko urakoinnin henkilöstö; merkittävimpana dokumenttina laadunkehitystyöstä on julkaisu Katontekijän käsikirja, jossa on koottuna kaikki katontekijän tarvitsema oleellinen tieto.

Henkilöstömäärä oli keskimäärin 287 (267). Yksikönjohtajana toimi diplomi-insinööri Ari Junttila.

BETONITUOTTEET JA YMPÄRISTÖ-RAKENTAMINEN

Porraselementtien ja mosaiikkilattioiden kysyntä kasvoi hiljaisen alkuvuoden jälkeen edellisen vuoden tasosta. Ympäristötuoterihtmässä graniittituotteiden kysyntä vilkastui betonituotteiden volyymin säilyessä edellisvuoden tasolla. Mosaiikkilattia- ja ympäristöurakointi säilyivät samalla tasolla kuin aiemmin.

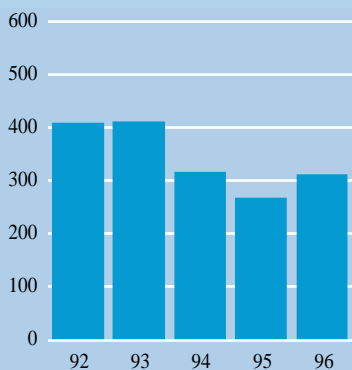
Betonituoteyksikön laskutus oli 76,6 Mmk (68,7).

Tilikauden merkittävimpiä kohteita oli Vuosaaren kauppakeskus, jonne Betonituoteyksikkö toimitti portaatt, mosaiikkibetonilattiat sekä ympäristötuotteet. Lisäksi mainittakoon Lammin keskustan ympäristörakenteet sekä osallistuminen Keravan kävelykeskustan toteuttamiseen. Viimeksimainittu sai vuoden 1996 ympäristörakennuspalkinnon.

Mmk	1996	1995
Liikevaihto	308,4	262,1
Liiketulos	- 2,3	- 8,1
Nettoinvestoinnit	8,6	- 0,8
Henkilöstömäärä	472	462

Ryhmän laskutus yksiköittäin

	1996 Mmk	1995 Mmk
Kattoyksikkö	213,5	180,0
Betonituoteyksikkö	76,6	68,7
Omni-Sica Oy	36,2	17,4
Muut	0,2	22,8
Sisäinen laskutus	- 1,0	- 1,7
Yhteensä	325,5	287,2

Tilikauden lopulla allekirjoitettiin sopimus porrasliiketoimintojen ostamisesta Partek-Betonila Oy Ab:lta, joka on valmistanut portaita Lohjalla ja Hämeenlinnassa. Partek-Betonilan porrastuotannon liikevaihto oli v. 1996 n. 13 Mmk, Lemminkäisen vastaavan toiminnan liikevaihto n. 15 Mmk. Järjestelyn tarkoituksena on sopeuttaa alan tuotantokapasiteettia edelleen vallitsevaan alhaiseen kysyntään.

Henkilöstömäärä oli keskimäärin 125 (120). Yksikönjohtajana toimi diplomi-insinööri Juhani Uljas.

OMNI-SICA OY

Omni-Sica Oy harjoittaa rakennusmateriaalien maahantuontia ja myyntiä sekä urheilupaikkojen päällystys- ja vedeneristysurakointia. Yhtiön päätuoterihmät ovat Mondo-lattiapäällysteet, Audience-katsomot, Cape-rakennuslevyt sekä erilaiset urheilukenttäpäällysteet.

Urheilurakentamisen elpyminen tilikauden aikana lisäsi yhtiön urakointitoimintaa edelliseen vuoteen verrattuna. Merkittävimmät kohteet olivat Kauniaisten ja Kouvolan yleisurheilukenttien pinnoitteiden uusimiset sekä Hartwall-areenan katsomotoimitus. Viennissä mainittavin kohde oli Virossa Tarton yliopiston urheilukentän pinnoitteen uusiminen.

Yhtiön laskutus oli 36,2 Mmk (17,4). Henkilöstömäärä oli keskimäärin 26 (17). Toimitusjohtajana toimi merkonomi Erkki J. Pentti.

Kattoyksikön materiaalivienti kasvoi uusien vientimaiden ansiosta. Kattolaattaa vietiin mm. Etelä-Koreaan.

Graniittituotteiden kysyntä vilkastui ympäristötuoterihmässä.

Lemminkäinen on maan johtava bitumisten kateaineiden valmistaja.

Omni-Sica Oy pinnoitti Kauniaisten urheilukentän Novotan-päällysteellä.

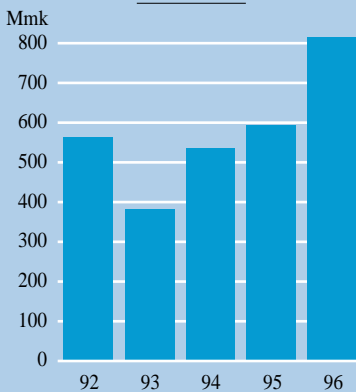
RAKENNUS OY LEMMINKÄINEN

Toimitusjohtaja,
dipl.ins. Matti A. Mantere

Mmk	1996	1995
Liikevaihto	807,5	593,6
Liiketulos	10,4	20,0
Nettoinvestoinnit	2,8	3,5
Henkilöstömäärä	422	480

Liikevaihto

Rakennus Oy Lemminkäinen toimi tilikaudella kotimaan lisäksi kymmenessä maassa. Kansainvälisen toiminnan osuus oli noin 60 % koko volyymista. Kotimaassa yhtiö keskittyy insinöörirakentamiseen ja projektinjohdourakointiin.

Venäjän olojen epävarmuus vaikeutti yhtiön vientitoimintaa. Kotimaassa insinöörirakentamisen kysyntä oli hiljaista, mikä heijastui sekä yhtiön volyymiin että kannattavuuteen. Loppuvuotta kohden tilauskanta kuitenkin parani ja oli vuoden vaihteessa 541 Mmk (413). Tämä luo kuluvalle tilikaudelle paremmat näkymät. Rakennus Oy Lemminkäisen liiketulos heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 10,4 Mmk (20,5).

Rakennus Oy Lemminkäisen laskutus liiketoiminta-alueittain

	1996 Mmk	1995 Mmk
Insinöörirakennusyksikkö	221,4	255,7
Projektivienti	264,0	261,4
Projektinjohdourakointi	102,4	174,4
WPL-System Oy	29,9	55,2
Sisäinen laskutus	-17,9	- 9,9
Yhteensä	599,8	736,8

INSINÖÖRIRAKENTAMINEN

Insinöörirakennusyksikön laskutus oli 221,4 Mmk (255,7).

Kalliorakentamisen kysyntä heikkeni tilapäisesti huomattavassa määrin. Yhtiön merkittävin kohde oli Itä-Helsinkiin rakennettava Vuosaaren metro, johon on tehty kolme eri urakkaa yhteisarvoltaan yli 100 Mmk. Viimeinen urakkaosuus Puotilan aseman kohdalla luovutetaan keväällä 1997. Vaativin työ tilikaudella oli Forumin pysäköintiluolan ja Stockmannin tavaratalon yhdistävän tunnelin rakentaminen Mannerheimintien alle Helsingin keskustassa. Voimalaitosten rakentamista jatkettiin Myllykoskella ja Kyröskoskella.

Yhteistyö Oy VR-Rata Ab:n kanssa jatkui Helsingin rautatieasemalla pääradan neljännen raiteen osalta. Tampere - Helsinki-moottoritieellä aloitettiin n. 100 Mmk:n suuruisen eritasoliittymän rakentaminen lähellä Toijalaa. Ruotsissa Strängnäsin rautatietunneli saatiin valmiiksi, ja syksyllä aloitettiin maan toistaiseksi pisimmän rautatietunnelin rakentaminen Norralaan lähelle Söderhamnia.

Insinöörirakentamisen henkilöstömäärä tilikaudella oli keskimäärin 229 (226). Yksikönjohtajana toimi insinööri Erkki Holopainen.

PROJEKTIVIENTI

Yhtiön projektiviennin kokonaislaskutus ilman projektinjohdourakointia oli tilikaudella 264,0 Mmk (261,4), josta puolet tuli Pietarista ja Baltian alueelta.

Toiminnan painopiste oli edelleen vahvasti Venäjällä. Merkittävimmät markkina-alueet olivat Pietari ja Länsi-Siperia. Pietarissa oli käynnissä useita entisöinti- ja uudisrakennuskohteita, joista merkittävimmät Eremitaasin taidemuseolle, Venäjän Säästöpankille ja Moskovan Teollisuuspankille. Tilikauden aikana luovutettiin Venan panimon pullottamo ja elektroniikkayritys GD-Lomon tuotantolaitos. Uusia asiakkaita olivat mm. Venäjän tiedeakatemia, Aeroflot ja Lokakuun Rautatiet.

Yhtiön suurin vientihanke oli Länsi-Siperiaan Hanti-Mansiin rakennettava taidetalo. Samalle alueelle aloitettiin myös TV- ja radiotalon rakentaminen. Moskovassa tehtiin useita pienehköjä saneeraustöitä. Vuoden lopulla solmittiin urakka ranskalaisen kuljetus- ja huolinta-alan yrityksen kanssa logistiikkakeskuksen rakentamisesta Moskovan lähistölle. Hankkeen kokonaisarvo on noin 90 Mmk.

Yhtiön toiminta laajeni Baltiassa kaikkiin kolmeen maahan. Tallinnassa luovutettiin Suomen suurlähetystön vaativa korjausurakka ja aloitettiin kaupungin eteläisen kehätien rakentaminen. Baltian toiminta painottui vesihuoltoon. Kaikkiaan alueella oli vireillä neljä hanketta, joista merkittävin on Liettuaissa Klaipedan kaupungin jätevedenpuhdistamo.

Yhtiön toiminta jatkui sekä Kiinassa että Sri-Lankassa. Muissa Kaakkois-Aasian

maissa selvitettiin mahdollisuuksia lähinnä ympäristörakentamisen alueella. Puolaan perustettiin tytäryhtiö.

Projektivienni jakaantuu kahteen vastualueeseen. Projektiviennin yksikönjohtajana toimi diplomi-insinööri Osmo S. Härkönen. Lähialueiden yksikönjohtajana toimi diplomi-insinööri Timo U. Korhonen. Projektiviennin henkilöstömäärä oli yhteensä 146 (153).

PROJEKTINJOHTOURAKOINTI

Projektinjohtourakoinnin laskutus oli 102,4 Mmk (174,4).

Toiminnan painopiste oli edellisen vuoden tapaan kotimaan lisäksi Saksassa. Tilikauden aikana projektinjohtourakointi laajeni alueellisesti sekä Venäjälle että Baltiaan.

Saksassa valmistui jakelu- ja palvelurakennus Nokia Mobile Phones GmbH:lle ja samalle tilaajalle aloitettiin matkapuhelin-tehtaan rakentaminen. Regensburgin jäähallin hankesuunnittelu valmistui, ja rakentamisen valmistelu alkoi kaupungin lopullisen rakentamispäätöksen jälkeen vuoden lopulla.

Kotimaassa merkittävimmät kohteet olivat Nokia Oy:lle Espooseen toteutettu Telekara-tuotekehitysrakennus, joka luovutettiin asiakkaalle etuajassa sekä Espoonlahden jäähalli, jonka rakentaminen käynnistyi kesällä. Akonniemen jätevedenpuhdistamon toteuttamiseen osallistuttiin Varkauden kaupungin projektinjohtokonsulttina.

Projektinjohtourakoinnin henkilöstömäärä oli tilikaudella keskimäärin 30 (53). Yksikönjohtajana toimi diplomi-insinööri Juha Nurmi.

Insinöörirakennusyksikön metrotyömaa Helsingin Puotilassa.

Rakennus Oy Lemminkäisen suurin vientikohde oli Länsi-Siperiassa Hanti-Mansiisiin rakennettava taidekoulu.

Tallinnassa valmistui Suomen suurlähetystön vaativa korjausurakka.

Nokia Oy:lle valmistui Espoossa projektinjohtourakkana tehty Telekara-tuotekehitysrakennus.

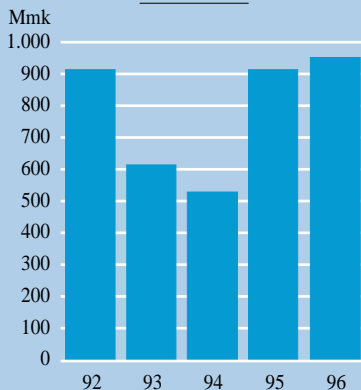
OY ALFRED A. PALMBERG AB

Toimitusjohtaja, dipl.ins.,
KTM Risto Bono

Mmk	1996	1995
Liikevaihto	947,0	917,6
Liiketulos	20,5	7,0
Nettoinvestoinnit	22,8	12,6
Henkilöstömäärä	802	726

Liikevaihto

Palmberg-alakonserniin kuuluvat emoyhtiö Oy Alfred A. Palmberg Ab ja sen kymmenen toimivaa tytäryhtiötä.

Konsernin liiketoiminta-alue on talonrakentaminen käsittäen uudisrakennus- ja korjaustoiminnan sekä vapaarahoitteisten asuntojen ja liike- sekä teollisuusrakennusten perustajaurakoinnin.

Laskutuksella mitattuna Palmberg-konsernin toiminnan volyyymi nousi 5,8 %. Konsernin liikevaihto sisältäen vuokraustoiminnan oli 947,0 Mmk (917,6) ja kokonaistilaukanta tilikauden päättyessä 559 Mmk (589).

Konsernin liiketulos parani edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 20,5 Mmk (7,0).

Valmistuneen oman asuntotuotannon määrä oli 192 (351) asuntoa. Tilikauden päättyessä oli konsernissa rakenteilla 113 (154) perustajaurakoitua asuntoa. Myymättömiä valmiita asuntoja oli 40 (144). Urakakilpailulla saaduissa kohteissa valmistui uusia asuntoja yhteensä 781 (729) ja tilikauden päättyessä rakenteilla oli 919 (596) asuntoa.

Tilikauden aikana fuusioitiin Oy Alfred A. Palmberg Ab:n omistama Rakennusliike Kasura Oy Oka Oy:öön, josta Oy Alfred A. Palmberg Ab omistaa osake-enemmistön.

Konsernin henkilöstömäärä oli tilikaudella keskimäärin 802 (726), josta toimihenkilöitä oli 262 (243).

Konsernin rakennustoiminnan tuotannon arvo liiketoiminta-alueittain

	1996 Mmk	1995 Mmk
Kilpailu-urakointi		
Asuntotuotanto	240,2	160,8
Muu uudisrakentaminen	380,4	287,0
Peruskorjaus	140,9	104,8
Perustajaurakointi		
Asuntotuotanto	74,4	180,8
Liike- ja teollisuusrakennukset	52,8	4,4
Yhteensä	888,7	737,8

EMOYHTIÖ

Oy Alfred A. Palmberg Ab:n liikevaihto oli 182,6 Mmk (264,2).

Pääkaupunkiseudun alueyksikön rakennuskohteet sijaitsivat Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Yksikön uudisrakentamisen ja peruskorjaustoiminnan tuotannon arvo oli 220,9 Mmk, josta kilpailu-urakoinnin osuus oli 192,5 Mmk ja perustajaurakoinnin osuus 28,4 Mmk.

Aluejohtajana toimi insinööri Hannu Sohlberg.

Lounais-Suomen alueyksikön rakennuskohteet sijaitsivat Turussa ja sen lähi-kunnissa. Yksikön toiminta koostui pelkästään kilpailu-urakoinnista, jonka tuotannon arvo oli 52,1 Mmk.

Aluejohtajana toimi insinööri Raimo Salo.

Oy Alfred A. Palmberg Ab:n tilaukanta oli 145 Mmk (255). Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 69 (65) toimihenkilöä ja 108 (80) työntekijää.

Palmbergin näyttävien rakennuskohde oli työyhteenliittymänä toteutettava Hartwall Areena Helsingissä.

As. Oy Oulun Ainolanportti. Palmberg-Rakennus Oy.

Lippumäen uima- ja jäähalli Kuopiossa. Savocon Oy.

TYTÄRYHTIÖT

Tytär-yhtiö	Toimialue	Liikevaihto Mmk	Laskutus Mmk	Tilaukanta Mmk	Henkilöstö yht.	Toimitus- johtaja
Teollisuuden Rakennuspalvelu Oy	Pääkaupunkiseutu	2,7 (0,9)	1,8 (1,9)		1 (1)	Ins. Hannu Sohlberg
Palmberg-Urakoitsijat Oy	Läntinen Uusimaa	47,1 (18,9)	42,3 (43,5)	42,1 (22,7)	15 (16)	Dipl.ins. Ahti Kara
Rakennusliike S. Horttanainen Oy	Itäinen Uusimaa	25,4 (42,1)	46,8 (36,6)	60,5 (34,7)	38 (40)	Dipl.ins. Ahti Kara
Oka Oy ¹⁾	Kymenlaakso	156,7 (98,6)	124,2 (100,1)	84,2 (66,2)	113 (113)	Ins. Juhani Pousi
Rakennustoimisto Palmberg Oy	Hämeen lääni	140,9 (83,7)	131,0 (119,5)	48,9 (45,9)	126 (107)	Dipl.ins. Jukka Vahila
Rakennus- Otava Oy	Jyväskylä ympäristö- kuntineen	45,2 (41,4)	28,8 (53,9)	11,9 (24,3)	24 (27)	Ins. Jussi Kari
Oy Konte Ab	Vaasan lääni ja Satakunta Västerbotten, Ruotsi	136,4 (146,1)	161,2 (157,0)	82,3 (49,1)	137 (110)	Dipl.ins. Göran Pellfolk
Byggnads Ab Forsström Rakennus Oy	Kokkolan ja Pietar- saaren alueet	44,6 (52,5)	56,9 (62,8)	33,4 (16,9)	78 (78)	Merkon. Peter Forsström
Palmberg-Rakennus Oy	Oulun ja Lapin läänit	130,8 (151,3)	93,7 (160,4)	42,6 (56,5)	70 (104)	Ins. Ahti Heikka
Savocon Oy	Kuopio ympäristöineen	37,1 (21,7)	26,2 (34,6)	8,7 (18,2)	26 (31)	Ins. Martti Kankkunen

¹⁾ Sisältää myös Rakennusliike Kasura Oy:n, joka fuusioitiin tilikauden aikana Oka Oy:öön.

YHTEYSTIEDOT

PÄÄKONTTORI

LEMMINKÄINEN OY
Esterinportti 2
00240 Helsinki
Puhelin (09) 15 991
Telefax (09) 1496 051

PIIRIKONTTORIT

HUITTINEN

Risto Rytin katu 22, 32700 Huittinen
(02) 569 236

HÄMEENLINNA

Tölkkimäentie 4, 13130 Hämeenlinna
(03) 616 1213

IISALMI

Louhenkatu 7, 74100 Iisalmi
(017) 816 861

IMATRA

Karjalantie 1324, 55800 Imatra
(05) 473 8666

JOENSUU

Parrutie 1, 80100 Joensuu
(013) 123 111

JYVÄSKYLÄ

Vasarakatu 1, 40320 Jyväskylä
(014) 334 400

KAJAANI

Brahenkatu 16 as. 9, 87100 Kajaani
(08) 613 1303

KEMI

Valtakatu 30, 94100 Kemi
(016) 221 647

KOKKOLA

Outokummuntie, 67100 Kokkola
(06) 831 1089

KOTKA

Valajantie 7, 48230 Kotka
(05) 228 8433
(05) 2288 1800

KOUVOLA

Alakyläntie 23, 45100 Kouvola
(05) 375 6910

KUOPIO

Yrittäjätie 17, 70150 Kuopio
(017) 264 4000

KUUSAMO

Kalliovaara
93600 Kuusamo
(08) 851 4468

LAHTI

Kerintie 20, 15500 Lahti
(03) 751 5611

LAPPEENRANTA

Ruukintie 9, 53500 Lappeenranta
(05) 416 2025

LOHJA

Puistokatu 27, 08150 Lohja
(019) 362 0203

MIKKELI

Kaarikuja 1 C 20, 50170 Mikkeli
(015) 366 034

NÄRPIÖ

Karila
64200 Närpiö
(06) 225 8701

OULU

Sälpätie 5, 90630 Oulu
(08) 556 0111

PORI

Tuomolantie 2, 28360 Pori
(02) 646 2505

RAAHE

Brahenkatu 23 B 1, 92100 Raahе
(08) 223 7019

SALO

Perämiehenkatu 9, 24100 Salo
(02) 731 5020

SAVONLINNA

Savonniemenkatu 3 C 3, 57100 Savonlinna
(015) 515 750

SEINÄJOKI

Ilmarisenkatu 8, 60100 Seinäjoki
(06) 423 4230

TAMPERE

Possijärvenkatu 3, 33400 Tampere
(03) 345 0400

TURKU

Voimakatu 13, 20520 Turku
(02) 237 6611

TUUSULA

Sammonmäki, PL 10, 04321 Tuusula
(09) 870 441

VAASA

Teollisuustie 7, 65610 Mustasaari
(06) 322 1666

VALKEAKOSKI

Vainionkatu 2
37600 Valkeakoski
(03) 584 4344

VANTAA

Elannonatie 5, 01510 Vantaa
(09) 870 3133

TUOTANTOLAITOKSET**BETONITUOTETEHTAAT**

Sammonmäki, PL 10, 04321 Tuusula
(09) 870 441

16300 Orimattila
(03) 777 2995

PL 47, 08681 Muijala
(019) 335 498

Luolajantie 10, 13500 Hämeenlinna
(03) 638 1303

BITUMIJALOSTEHDAS

(KATEAINEET)

Puistokatu 25-27, 08150 Lohja
(019) 362 0203

LUONNONKIVITEHDAS

07600 Myrskylä
(019) 70 650

TYTÄRYHTIÖT KOTIMAASSA**RAKENNUS OY LEMMINKÄINEN**

Esterinportti 2
00240 Helsinki
(09) 15 991

Toimitusjohtaja Matti A. Mantere

OY ALFRED A. PALMBERG AB

Esterinportti 2
00240 Helsinki
(09) 15 991

Toimitusjohtaja Risto Bono

Lounais-Suomen alueyksikkö
Linnankatu 3 a B, 20110 Turku
(02) 251 7715

Teollisuuden Rakennuspalvelu Oy

Esterinportti 2, 00240 Helsinki
(09) 15 991

Toimitusjohtaja Hannu Sohlberg

Palmberg-Urakoitsijat Oy
Uudenmaankatu 32-34
05800 Hyvinkää
(019) 414 139

Toimitusjohtaja Ahti Kara

Rakennusliike S. Horttanainen Oy
Linnankoskenkatu 9

06100 Porvoo
(019) 524 9899

Toimitusjohtaja Ahti Kara

Oka Oy

Ilmarinkuja 3, 45100 Kouvola
(05) 375 2933

Toimitusjohtaja Juhani Pousi

Rakennustoimisto Palmberg Oy

Hämeenkatu 13 A, 33100 Tampere
(03) 213 7300

Toimitusjohtaja Jukka Vahila

Rakennus-Otava Oy

Pajatie 8, 40630 Jyväskylä
(014) 618 500

Toimitusjohtaja Jussi Kari

Oy Konte Ab

Olympiakatu 16, 65100 Vaasa
(06) 323 0311

Toimitusjohtaja Göran Pellfolk

Byggnads Ab Forsström Rakennus Oy

Åströminkuja, 67100 Kokkola
(06) 831 7855

Toimitusjohtaja Peter Forsström

Palmberg-Rakennus Oy

Valtatie 21, 90500 Oulu
(08) 554 2511

Toimitusjohtaja Ahti Heikka

Savocon Oy

Puijonkatu 29 A, 70100 Kuopio
(017) 261 3400

Toimitusjohtaja Martti Kankkunen

TIELINJA OY

Päiviöntie 3, 12400 Tervakoski
(019) 754 600

Toimitusjohtaja Risto Vento

OMNI-SICA OY

Esterinportti 2, 00240 Helsinki
(09) 148 1144

Toimitusjohtaja Erkki J. Pentti

ULKOMAAN KIINTEÄT TOIMIPAIKAT**Puola**

LEMCON POLSKA Sp.z o.o.

ul. Marconich 9 m 4, 02-954 Varsova
994 48 22 409 837

Ruotsi

LEMMINKÄINEN CONSTRUCTION
LTD.

Torsgatan 12, 1123 Tukholma
994 46 8 247 850

Tanska

LEMMINKÄINEN A/S

Damhaven 5 B, 1. sal.

7100 Vejle

994 45 75 725 722

Venäjä

ZAORAKENNUS LEMMINKÄINEN

Ul. Narodnaja 12, 109172 Moskova

994 7 095 956 0472

ZAO LEMMINKÄINEN

Pr. Kosmonavtov 1, 196105 Pietari

994 7 812 298 8700

Viro

LEMMINKÄINEN EESTI AS

Liivalaia 14, Tallinna EE0001

994 372 6 461 125

LEMMINKÄINEN

LEMMINKÄINEN OY
Esterinportti 2, 00240 HELSINKI
PL 23, 00241 HELSINKI
Puhelin (09) 15 991